

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 3 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, április 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Veszerelők: A város és a vízvezeték.
A miniszterelnök beszéde.
A megyei tisztviselők fizetésrendezése.
Két közgyűlés.
Munkás-szavargás Sikiön.
A pécskai népgyűlés.
Az ex-lex küszöbén.
Egy megsemmisített választás.
Az új templom.
Az aradi román színi.
A Munka-gyár leégott.
Farka Szinpad Aradon.
Tárca: Versek. Irtá: Bajtay Mihály. — Kihívás.
Irtá: Bíte Pál.
Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította:
Ritt Gyula.

A város és a vízvezeték.

Arad, április 27.

Mi se jellemzi a magyarországi viszonyok züllöttségét és a magyar vállalkozás élehetlenségét jobban, mint az a feltűnő körülmény, hogy itten sokkal drágább a megélhetés mint például Ausztriában, és a tejjel-mézzel folyó Kánaánban, az Alföldön drágább mint a felvidéken. Ezen tények logikájából szinte önkénytelenül következtethetjük, hogy legdrágább Aradon — a minthogy igaz is.

Ezt a tényt pedig sajnálattal konstata-
lunk, mert az a drágaság, mely a mi szépen indult városunkban a megélhetés feltételeit nehezíti, magát a fejlődést is korlátozza, sőt annak előbb-utóbb határát

is szabja. Ezzel tisztába kell végre jönniök mindazoknak, kiknek Arad város sorsa gondjukra van bízva.

És ezt nem valami szokásos frázisképen ajánljuk az illetőknek figyelmébe, hanem azon tagadhatatlan tényből kiindulva, hogy ez a drágaság még mindig emelkedőben van, és hogy a közjövödelmek szaporítása a legfrisebb példák tanúsága szerint még mindig a város forgalma és élelmezési feltételeinek megadóztatásával, tehát azok drágításával tervezetnek, a mi-
ből önként következik, hogy illetékes helyen még mindig nincsenek a megélhetési viszonyok állandó súlyosodásának végzetes következményeivel tisztában.

A fentebbi elmékedéseket pedig a helybeli vízvezeteki részvénytársaság tegnapi közgyűlésén felolvasott igazgatósági jelentés hatása alatt mondjuk el, annak tudatában, hogy épen ezen vállalat ügyködése, mely a lakosság legfontosabb és nélkülözhetlenebb szükségletét szállítja, nagy részben oka annak, hogy Aradon drágán élnek az emberek. Ugyanis Aradon legdrágább az egész országban a víz, és hogy ez mit jelent, mennyiben észszerű és jogosult, az csak nemrégiben is elég világosan ki lett mutatva lapunk egyik vezető cikkelyében.

Azzal menthetné talán a kevésbbé beavatott a vízvezeték, hogy hát ez, mint afféle nyerészkedésre alapított vállalkozás, úgy szabja árait, a mint az ő üzletének érdekei kívánják és a közérdekre árai

megszabásánál nem köteles tekintettel lenni.

Hát hiszen elég baj az, hogy éppen az ivó vízzel való ellátás nagy feladatát annak idején a nyerészkedésnek dobták oda zsákmányul, a helyett, hogy az idő és alkalom helyes megválasztásával a vízszolgáltatás feladatát városi intézmény keretében oldották volna meg.

De hát figyeljünk csak az igazgatósági jelentésre, hogy megtudhassuk, mely üzleti sikerekre, a vállalatnak mily felvirágoztatására vezettek a horribilis vizárak. Az igazgatósági jelentés egyik passzusa erre nézve következőleg szól:

„Vállalatunk működésének hetedik évében azt tapasztaltuk, hogy a fogyasztás emelkedése nemcsak kielégítőnek nem mondható, hanem még a természetszerű emelkedést sem mutatja.”

Hát ennek a természetszerű tespedésnek meg van a maga természetszerű oka, t. i. a víz drágasága és ennek alapjaként a társulat helyes üzleti érzékének és vállalkozási bátorságának hiánya. Nem vagyunk szerencsések az idegen tőkével alapított kősérdekű vállalatainkkal és legkevésbbé a vízvezetékkel. Az idegen, sőt külföldi részvényesek nem hajlandók egy alföldi magyar városban, a minő Arad, befektetéseket kockáztatni. Az alapításnál biztos uton haladtak, s a vállalatot, úgy a hogy az alapítás rostájából kikerült, most már annak rendje és módja szerint kihasználják.

Versek.

Irtá: Bajtay Mihály.

A pillangó.

Gondtalanul csapong a légben . . .
Ezer virág nyíl közelében
Lehelve kéjes illatot . . .
A pille száll . . . és színes szárnya
A verőfényes nap sugarba
Csodásan csillog és ragyog.

S a sok virág epedve kéri
Mindegyik az üdvöt igéri,
Mindegyik forró csókra vár . . .
S libben a pille színes szárnya
Ezer virág hasztalan várja
Mint, elszállt, rég messze jár . . .

Bohó szeszélye őrzi folyton
Atszárnjal réten, tuskén, bokron.
Csapodár ő és álhatatlan . . .
S utszélen, réten, bokrok árnyán
Ezer virág hervad el árván . . .
Epedve, vágyva hasztalan . . .

S ha jön az ősz . . . virághulláskor,
Ha elszállt minden illat mámor

S az égen sötét fellegek,
Nem bír repülni tépett szárnyon
Ott gunynyaszt egy fonnyadt virágon,
Csalódott fáradt és beteg . . .

A piros szegfű.

Miért adod e kis virágot
Virág nyelven nem értek én.
Csodás világ az én világom,
Egy bohó, édes örök álom . . .
Sóvárgó vágy, örök remény . . .

Reményt nyujtasz? En biztatásod
Nem keresem, nem kutatom . . .
Ha nem szeretsz, — tovább szeretlek,
Ha elfeledsz, el nem feledlek . . .
Imádott édes angyalom . . .

Vagy azt hiszed, hogy elfeledlek
S nem is gondolok többé rád?
Es fájó könnyem sosem ontom
Ha nem beszél terólad folyton,
Egy hervadt fonnyadt kis virág?

Vallomás.

Olykor-olykor elborul arcunk
Mint tavasszal a napnak fénye.
Sóhajba ful a szóbeszédünk,
Miként a szívek szenvedése.

Szemünkben méla fájó bánat
Szívünkben vágyak harca dul:
Mit nem birunk elmondani szóval —
Biráljuk némán szótlantul.

Kihívás.

Irtá: Bíte Pál.

Kivülről meg-megszakadó hamvas felhők
árnyékolják be az ég peremét s a házakat. A
borulat árnyéka behuzódik a szobájukba s még
nyomasztóbbá sötétíti a szomorúságuk. Van a
gondolatukban valami, amit nem u. ondanak
meg egymásnak, ami levert hallgatásra köny-
szeríti mind a kettőjüket.

A férfi az asszonyt vádolja, hogy gyá-
moltalan elviselni a szegénységüket s a pa-
naszkodásával meg a könyveivel ránehezedik
a munkakedvére. Nem bírja kívárni, míg kö-
rül sugározza a hírnév s megjön vele a jobb mód.

Az asszonynak az van az eszében, milyen
összehuzódva kell élniök. Szégyenli, hogy még
mindig a leánykori ruhájában jár a piacra
s nagynéha a barátnőjéhez. Nagyrabecsüli az
ura mesterségét, büszke az iról voltára, azon-
ban mégis jobb szeretné, ha valami jövedel-
mező polgári foglalkozásba vállalkoznék, vagy
bivatalba lépne.

A kékfüggönyös gyermekocsira támaszko-
dik s szomorú szemekkel néz a kicsijére. Köny-
szökkik a pilláira, arra a gondolatra, hogy nincs

Jó lett volna, ha az igazgatósági jelentés a lefolyt év azon mozzanatairól is megemlékezett volna, melyek alkalmat kínáltak a társulat üzemének kiterjesztése és a vállalat fejlesztésére. Így például csak egy kis jóakaratot és liberalizmust kellett volna a vezetőségnek tanusítania az árak méltányosabb megszabásában, s ma már a város éjszakai része, az Erzsébet-várossal és körül fekvő telepekkel benne volna a vízvezetési hálózatban, miután tudvalevőleg a közönség azért hagyott föl ezen városrész csatornázásának tervével, mert a vele járó vizszolgáltatást drágálotta.

A társulat ezen konzervatizmusáról, annak természetéről, okairól és céljairól sokat lehetne elmondani, de nem szándékunk ezuttal a részvénytársasággal és annak üzleti politikájával behatóbban foglalkozni. Egyszerűen az igazgatósági jelentésnek fent idézett szavaira mutatunk ismételtlen reá és konstatáljuk, hogy a vízvezetési társulat azon feladatát, melyet a városnak vízzel való ellátása körül magára vállalt, megoldani nem képes és hogy eljött az ideje annak, miszerint azok, kik Arad városának élén vannak, sürgősen megállapodjanak abban, miként kellessék a fenálló szerződés keretén belül a vízvezetési társulat vállairól a vizszolgáltatásnak kevésbé jövedelmező, fejlődésképtelen, de annál súlyosabb terhét levenni és azt városi intézményképen kezelni.

Ezzel segítve lenne a vízvezetési társulaton és — rajtuk is.

TÁVIRATOK.

Az angol király Rómában.

Róma, április 27. *Edvard* király látogatása alkalmából a város ünnepi díszet öltött. A bevonulási uton az épületeket angol és olasz zászlókkal díszítették fel. Az utcákon nagy ember-tömeg hullámoz. Az idő gyönyörű.

Róma, április 27. *Edvard* angol király délután három órákor érkezett meg. Fogadására

kávénk se s nem adhat maradék zsemlyénél egyebet a gyermeknek uzsonnára. Az urának szeretne szólni, hogy pénzt szerezzen a kiadójától vagy a barátaitól. Kicsit önmagát is okolja, hogy nem tud eléggé gazdálkodni a pénzükkel.

A férfi az ablakhoz lép, a gyöngyvirágok, jácintok fölött nézi az utca sarát.

— Milyen más volna az ember kedve, ha egyszer már derült eget, napsugaras utcát látna. Husvét elmúlt s az orgona se virágzik — mondja kedvtelenül.

— Bizony Marikónak is jó volna, ha az utcára mehetnének. A szoba egészen legyengíti szegénykét, olyan fehér a bőre, mint a lilom — felel az asszony.

Mig beszélgetnek, meleg tavaszi fény lo-pódzik a szobájukba. A gyöngyvirág s jácintok illata érzik. Kiderült. A nap áttűz a csipkefüggönyökön, sugársávjai fényes csikokban nyújtóznak végig a szoba földjén. A nyugati ég mintha kigyuladt volna a veranda felől, a férfi arra fordul. Az asszony szemében fölszikad a köny s gyengéd pirulással mélyed az ura szemébe a nézésével.

— Szabad — mondja emelt hangon a férfi. Az asszony összöbbrántja nyakán a nyitott bluzt.

Két idegen nyit a szobába. Egyikük tiszt ruhát visel.

A férfi szó nélkül mutat a másik szoba felé s becsukja hármuk mögött az ajtót. Nyugodt, nyit tekintettel néz szembe a vendégeivel: mondják el, miben fáradnak.

— On tegnap sértő cikket írt M. urról, — mondja a tiszt s kezét a kardja markolatára szorítja.

megjelentek: *Viktor Emanuel* olasz király, ez asotai herceg, a turini gróf, az abruzzói herceg és a genouai herceg.

Az olaszok és a macedon kérdés.

Milano, április 27. Ma délután a *Fossati* színházban népgyűlés volt az örmények és macedonok érdekében. A gyűlés egyhangulag elfogadott egy határozatot, a melyben azt az óhajt fejezik ki, hogy a hatalmak találjanak eszközöket arra, hogy a macedoniaiak szenvedéseinek véget vessenek.

A miniszterelnök beszéde.

(A képviselőház mai ülése.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, április 27.

Széll Kálmán miniszterelnök napja volt ma a képviselőházban. Miután teljesen bizonyossá vált, hogy a miniszterelnök ma felszólal, már kora reggel szokatlanul nagy számban vonultak fel a képviselők pártkülömbőség nélkül. Tíz órákor már mindkét oldalon tömve voltak a padok és a mikor Apponyi az ülést megnyitotta, a miniszterelnököt tömött gyűrű vette körül párthivekkel.

Barabás Bélának egy napirend előtti tiltakozó felszólalása után mindjárt a miniszterelnök szólalt fel és széles alapon vitatta a hadsereg kérdését és az ujoncemelés szükségét.

A szélsőbal néha türelmetlenül zajos közbeszólásokkal szakította félbe a beszédet, míg a jobboldal éljenzésekkel igyekezett tulharsogni a szélbali közbeszólásokat. Fő argumentumai ezek voltak: az ujoncemelésre szükség van az ország érdekében, a költségeket az ország megbirja és a hadsereg harc képességének fokozata állami érdek.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, báró Fejérváry Géza, Pósz Sándor, Láng Lajos, Cseh Ervin és Wlassics Gyula miniszterek.

— Kötelességemnek tartottam ráirányítani az emberek figyelmét annak az urnak dolgaira, — mondja halkán a gazda s a guny egy árnyalata látszik a szemében, a kardja markolatát szorongató tiszt kihívó mozdulatár.

— M. ur megbízott bennünket, hogy felelősségre vonjuk cikkéért. Lesz szíves megnevezni a segédeit.

— Az én segédem a bíróság lesz . . .

— Azt akarja mondani, hogy nem verekszik. Egyszerűen ki akar térni a társadalmi uton való elégtételadás kötelessége elől.

— Ebben az esetben igen, — felelt nagyon határozottan a gazda.

— Városunk egyik legelőkelőbb férfiáról van szó.

— A gázságnak nincs más címe, akármilyen előkelőséggel cselekszi is azt meg valaki.

— Kényszeríteni fogjuk, hogy verekedjék, mondja a tiszt emelkedett hangsúlyjal.

— Ha nem akarják az urak, hogy ajtót mutassak, ilyenfajta hangon ne beszéljen velem, a magam otthonában — felel boszusan a gazda. — Aki engem kényszeríteni akar valamire, amire nincs kedvem, Lyomban megbírom adni rá a választ. Hála isten, elég erős karjaim vannak hozzá.

— Lesz szíves valami magyarázatot adni a visszautasításnak.

— Mert eltekintve attól, hogy gazemberrel különben sincs kedvem verekedni, egyforma kockázattal se mehetünk a viaskodásra.

— Nem értem, amit mondott.

— A mi párbajunkban két család sorsa volna kockára téve. És az egyik jóformán semmit, a másik mindenét veszíthetné. M. ur felesége gazdag bankárleány, gyermekeinek

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Uj választás és obstrukció.

Barabás Béla: Neki több olyan kijelentést tulajdonítanak, a melyek ellen tiltakoznia kell. Így azt mondták róla, hogy pártjának le kell szerelnie ha a kormány a Házat feloszlátva újból többséget nyerne. Ily diskurzus elfordulhatott privát beszélgetésben, de kijelenti, hogy ő a feloszlátás esetén való leszerelést csak abban az esetben tartaná jogosultnak, ha a tiszta választás útján parlamenti reform útján, a kerületek helyes beosztásával, a cenzus leszállításával (zajos derűtség, ellentmondások jobbról) kerülne ki a többség, hogy a nemzet akaratát világosan kidomborodják. Tiltakozik a félremagyarázások ellen. Kijelenti egyébként hogy a kormány semmi ajánlatot nem tett a leszerelésre és a pártjához nem közeledett. Végül tiltakozik az ellen, hogy a Házat az ex-lex alatt feloszlatassák, de nem is tétélezi fel ezt a törvényteleniséget. (Helyeslés a szélbalon.)

A miniszterelnök beszéde.

Széll Kálmán kormányelnök: Nem támadások visszautasítására szólal fel, hanem tárgyilagosan akar foglalkozni mindama nagy témákkal a melyeket felvettek.

Mindig az tartotta, hogy a költségvetés nem bizalmi kérdés, a költségvetést mint alapot a kormányzásra, megtagadni nem szabad, mert ez csak ultima ráció törvénytelen, erőszakos kormány ellen. Kossuth a katonai javaslatok tárgyalását makacsságnak, *Zichy* János az előrelátás hiányának tartja. Egyik vádat sem fogadja el. A katonai javaslatokat tárgyalni kellett, mert az ujoncállítás időhöz van kötve. Azt kívánják, hogy a katonai javaslatokat vonják vissza. *Ez lehetetlen kívánság.* Hogy lehetne visszavonnia oly javaslatot egy kormánynak, a melyet előbb magáévá tett és a melyért felelősséget vállalt. Azt kívánja Kossuth, hogy az indemnitás megadásával a költségvetést tárgyaljuk. Ez a katonai javaslatoknak burkolt visszavonása volna. Ha visszavonni akarná azokat, azt nem burkoltan, hanem nyíltan tenné meg.

egész vagyona kamatozik. Az én feleségem meg nagyon szegény asszony, az én Mariskám, még Bandimnak sincs semmijük se más, az én két munkás kezemnél s ha véletlenül meghalnék, éhen csatangolnának az utcákon. Ha pedig M. urat ölöm meg, mitse veszít a családjá, amely ugyanis el van nélkülük. Egyikük se bánja, ha a kávéházban, ha a kaszinóban tölti el napjait. Kártyázik, vagy megszorult szegény emberek vagyontábjára utazik. Mig ha én valamivel később jövök haza, már sir Mariskám az ő apukája után, Bandi is nyugtalan s az anyjuk szomorú szemekkel nézegett az ajtó felé . . .

— On mindezt elfeledte, mikor cikke megírásához készült . . .

— Erkölcsei kötelességet teljesítettem, hivatásom szavára hallgattam s azoknak a szegény embereknek a könyvére, akik bizonyítékokat adtak nekem az íráshoz.

— Ha lovagias úgyról van szó, a családra való hivatkozás, nem gondolja ön: mennyire nevetséges.

— En nem tartom annak — és nem verekszek az önök felével. Pedig biz Isten, szívesen verekednék, szívesen kiállnék vele, ha az én kedveseim nem fognák a kardomat. De micsoda szomorúság volna az, szegényekre, ha engem véresen hoznának haza, vagy ha ő balna meg s becsuknának. Önöknek ez büszkeség, nekem, meg az én kedveseimnek megnevezhetetlen bánat . . .

— A visszautasított kihívás mögött pedig mindig gyávaságra gondolnak az emberek, — mondja gunyolódva a tiszt.

— Az én barátaim tudják rólam, hogy

Az ujonclétszám emelése az ország érdeke. Már pedig épen az a kérdés, hogy van-e szükség a javaslatokra, igen, vagy nem? A kormány szükségesnek tartja épen az ország érdekében. A hadsereget mindig olyan helyzetben kell fenntartani, hogy az céljának, hivatásának megfelelően. A delegáció megszavazta ugyan az emelés költségeit, de maga a létszám-emelés a törvényhozás nélkül meg nem történhetik; — ezt kijelentette már a delegációban. De miután ott csak közjogi aggályok merültek fel, nem gondolhatta, hogy az emelés ellen ily nagy ellenállás lesz, annál kevésbé, mert a közjogi aggályokat eloszlatta.

Beöthy Ákos: A delegációban másként beszélt.

Széll Kálmán miniszterelnök: A keleti események és bonyodalmak is arra utalnak bennünket, hogy erős hadsereget tartunk, erre szükségünk van. Csak erős hatalomnak van ereje szövetségesek nélkül is helyt állani minden fenyegető külvilággal szemben, nem is szólva arról, hogy szövetségest erő nélkül nem kaphatnánk. Hogy ez a monarchia erős legyen, helyét megállja, az magyar érdek. A nagyhatalmi állás a mi érdekeinket is védi. (Közbeszólások, ellenmondások balról.)

Az új terhekről.

Nem ismeri el a tulajdonosok azt a nézetét, hogy az ország a teherföltséget el ne viselhetné. Az ujonclétszám emelésére több okból volt szükség, hiszen ezzel a szabadságolások is könnyebben történhetnek. Az ujoncemelés 21000 ember évenként. Három évre az egész monarchiára ebből 20 millió korona teherföltséget esik. Az a kérdés már most, hogy az a teherföltséget megéri-e a hadsereg fokozott harcképességét és megbírja-e azt az ország? Mindkét kérdésre igennel felel. E tekintetben összehasonlító statisztikát olvas fel, amely bemutatja, miként történtek sorra az egyes európai államokban az ujoncemelések. Bebizonyítja, hogy minden európai állam fokozta hadserege erejét, sőt Franciaország megháromszorozta, míg mi nemhogy fokoztuk volna, hanem hátrább állunk, mint régebben állott a hadseregünk. Ezután a hadse-

nem vagyok az, felelt hidegen, indulat nélkül a gazda.

— Segédek se nevez meg?

— Nem, uram... S most eszembe jut egy régi történetem. Valamikor az erdélyi havasokon husz percnél tovább néztem szembe egy öreg mackóval. Végre is a mackó hordta el a bőrét s restelkedve morgott, hogy kifütyöltem a gyávaságáért. Most eszembe jut az a gunyos füttyszó s elgondolom, hogy nem voltam igazságos. Annak az öreg mackónak is párja, meg kölykei voltak bizonyosan és azokra gondolt, amikor a vasbotomat látta. Noha valószínű, hogy ő lett volna az erősebb, mégis kitért az utamból. Amint én is kitérek az önök barátjának a kibívása elől. Bár megtisztelőnek látom, hogy mérközni kész velem, a szegény írival, az az előkelő férfiú, aki mindenkit lenéz, ha nem tarthat egyenruhás inast s csinos szobalányt, aki a keszkenőjével tisztogatja le a nagyságos ur cipőjéről az utca porát...

A tavaszi lényesség melegebb, világosabb lesz, egyszerre elveszti sötét árnyalatát. Kivülről az „apa” nevet kiáltja egy panaszkodó gyermekhang s nyomban rá hallani az anya csitítgató suttogását.

— On regényes történetekkel mulattat bennünket, — gunyolódik a tiszt.

— Nos, hát vége van a regényes történetnek... Már nagyon nyugtalanok odáát az én véreim, hallják, hogy siránkozik utánam a kicsi lányom... Isten önökkel!

A két idegen szó nélkül áll szembe a gazdával, ő meg barátságos mosolylyal nyul a kilincs után s egy fejmozdulattal köszönti a távozókat.

regnek 1875. év óta előállott kiadásait sorolja fel és összehasonlítja ezeket a többi tárea kiadásával, ebből azt bizonyítja, hogy minden tárcánál nagyobb volt az emelkedés, mint a hadseregénél.

Ezután azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy az 1867. XII. t. cikk végre van-e hajtva? Azt bizonyítja Polonyival szemben, hogy igen is végre van hajtva. Történelmi alapon mutatja ezt ki. Hivatkozik a 67-iki törvényhozásra, Deák Ferenc nyilatkozataira és Szilágyi Dezsőnek későbbi briliáns fejtegetésére, a melyek a hadsereg közösségét bizonyították. (Zaj balról.)

Beöthy Ákos: Deák másként beszélt, mást mondott.

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem mondott mást!

Bartha Miklós: Magyar hadseregről beszélt!

Kaas Ivor: Összezavarják a dolgokat. (Folytonos zaj.)

Elnök Beöthyt, Hollót, Kaast csendre inti.

Kossuth és a közösség.

Széll Kálmán miniszterelnök hivatkozik a 48-iki törvényekre, sőt Kossuth Lajos akkori nyilatkozataira, a melyekből világosan kiderül, hogy Kossuth maga is közös intézményekről és arról beszél, hogy a két szomszéd állam utalva van bizonyos, közös intézményekre. (Zajos felkiáltások jobbról: Hát akkor mit beszélnek?! Mit tagadják a közösséget.) A 67. XII. t. c. a magyar hadseregről beszél, a mely a közshadsereg kiegészítő része. Ezt senkise tagadja, sőt! Csak az a kérdés, hogy miként értelmezték a 67-iki törvény megalkotói a magyar hadsereget? És miként hajtották ők végre a törvényt? Külön hadsereget értettek-e ők, vagy pedig tényleg kiegészítő hadsereget? A törvényalkotók beszédeiből és a hadsereg szervezéséből bizonyítja, hogy nem külön hadsereget értettek, hanem azt, hogy a magyar ujoncokat csak a magyar törvényhozás hozzájárulásával szabad besorozni és a költségeket is a magyar törvényhozás adhatja meg, vagy tagadhatja meg.

Rátkay László feláll és átkiáltja: Van-e még parlament, a hol egy miniszterelnök így beszélhet! (Zaj jobbról. Halljuk! Halljuk!)

Papp Zoltán: A magyar eszmék ellen, a magyar hadsereg ellen beszél. (Nagy zaj.)

Elnök csendre inti Rátkayt és Pappot!

Széll Kálmán miniszterelnök: Több régi törvényt és parlamenti beszédet olvas és idéz annak bizonyítására, hogy az 1867. XII. t. c. végre van hajtva. Hivatkozik néhai Andrássy Gyula grófra és az ifjabb Andrássy Gyula multkori beszédét védi, amint a mely a fennálló törvényeknek megfelel.

Ezután a törvényvel és Tisza Kálmán beszédeivel bizonyítja, hogy jogosult a koronának a hadsereg vezénnyelvére vonatkozó intézkedése és hogy a király felségjogához tartozik az a német vezénnyelvet célszerűségi okokból hozták be a hadseregbe. (Zajos ellenmondások balról, folytonos zaj.)

Rátkay László: Hogy beszélhet így egy miniszterelnök! A magyar nyelv ellen! (Zajos ellenmondások jobbról.)

Holló Lajos: Vagy magyarok vagyunk, vagy nem! (Derűtség, zaj.)

Az engedmények.

Széll Kálmán miniszterelnök: A magyar tiszteknek a magyar ezredbe való áthelyezéséről szól ezután. Ez fokozatosan megtörténik és ezzel közelebb akarják hozni a hadsereget a nemzethez. Azokat az engedményeket, a melyeket a honvédelmi miniszter felsorolt, sorra

teljesítik, végbeviszik. A két éves szolgálati idő ellen katonai szempontból semmi ellenvetés és elvi akadály nincs. A kérdés meg fog oldatni rövidesen az ország érdekelnek megóvásáért. Már ősszel teljes tájékozódást fognak nyújtani erről.

Ugron Gábor: Ez a néppártnak szól, de hát mi?

Széll Kálmán miniszterelnök: A helyzetről szólva, hangsúlyozza, hogy a midőn Kossuth a többség erőszakáról szól, a farkas és bárány meséje jut eszébe. (Helyeslés jobbról.) Parlamentáris országba a többség akaratának érvényesülnie kell. (Helyeslés jobbról.)

Beöthy Ákos közbeszól: *Rabszolgahad!* (Felkiáltások jobbról: Eláll! Rendre!

Az ellenzék tapsolja Beöthyt. Felkiáltások jobbról: Rendre! Rendre!)

Elnök kérde Beöthytől: Hogy mit mondott?!

Beöthy Ákos: Azt mondtam, hogy ez párt-abszolútizmus! (Zajos helyeslés balról. Ellenmondások jobbról.)

Elnök: Miután a félreértések kiderültek, csendet kér. (Nagy zaj.) Feltételezi Beöthyről, hogy csak a valót mondta és így közbevetésére szükség nincs. (Eljenzés a szélbalon). Kikéri magának, hogy ezért a kijelentéséért mellette tüntessenek, mert ha minden szavát és tettét félreértik, úgy senkise alkalmazhatja liberálisan a házszabályokat. (Helyeslés jobbról.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A mi az alkotmányt illeti és a parlamentarizmust, bármennyire támadják és veszélyeztetik is azt, nem fogják veszélybe dönteni, arról garantál, akárhogy fenyegetőznek is. A Ház felosztatását is kívánják. Nos engedjék meg. Önökön áll, hogy ez megtörténhessék. Engedjék át az indemnitit. (Ellenmondások a szélbalon.)

Holló: Előbb le a katonai javaslatokkal.

Széll Kálmán miniszterelnök: A türelmetlenséggel szemben hivatkozik Polonyi öt órás beszédére. A régi obstrukciókról szólva, azokat precedensül el nem fogadja. Tiltakozik a mai obstrukció ellen. Nem helyeselte egyik obstrukciót sem.

A miniszterelnök az ülés végeig beszélt. Beszéde végén visszautasította Polonyi összes vádjait. Kijelenti, hogy ő a paktumot betartotta. Polonyi angol citátumai nem ő ellene, hanem Polonyi ellen szólanak. Kijelenti továbbá a miniszterelnök, hogy a többség törvényes választásból került ki s kötelességének tartja felelőssége tudatában helyét nem elhagyni.

Rátkay (közbeszól): Elvesztette a jogát! (Percekig tartó zaj jobbról.)

Itélijen a nemzet!

Széll Kálmán miniszterelnök folytatja beszédét. A benyújtott határozati javaslatokat nem fogadja el. Ot sem látható, sem láthatatlan kéz nem befolyásolja, ő mindig meggyőződését és lelkiismeretét szokta követni. 1879-ben meggyőződése tiltotta el attól, hogy helyén maradjon, most pedig meggyőződése tiltja, hogy távozzék. (Zajos eljenzés és taps jobbról). Törvénytelenséget és alkotmány sértést nem fog soha elkövetni.

— Lelkiismeretemre hallgatva — fejezte be szavait — itt állok. Itélijen felettem a nemzet!

A miniszterelnököt az egész szabadelvűpárt hosszasan éljenezte.

Polonyi Géza akart még személyes kérdésben felszólalni, de nem engedték meg s így holnap beszél.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Izs. Jétékony egyesület ez évi rendes közgyűlését vasárnap délelőtt tartotta meg a hitközség gyűléstermében. Az ülést Deutsch I. Mór elnök nyitotta meg. Az évi jelentés felolvasása után dr. Radó Károly afölötti örömeinek ad kifejezést, hogy az egyesület a jétékonyosság gyakorlásában oly szép sikereket tud felmutatni és indítványozza, hogy az emberszeretet ezen nemes munkájáért az elnökségnek jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. A választás eredménye a következő: Elnök: Deutsch I. Mór. Alelnök: Glück Károly. Alapító-gondnok: Wallfisch Armin. Pénztárnok: Ditrichstein Bernát. Titkár: Rosenberg Lipót. Választmány: Deutsch Bernát, Éles Armin, Funkelstein József Glück Dezső, Hegyi Albert, Holländer Ignác, Klein Ignác, Kohn S. N., Moskovitz Izidor, Ottenberg Tivadar, ifj. Neuman Adolf, Pollák Vilmos, Preisach Vilmos, Schik Dávid, Spitzer Ignác, Wechsler Ede, Weisz Sándor, Weisz Dávid.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya e hó 28-án, kedden este 9 órakor, saját helyiségében rendes havi ülést tart, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja *Tedeschi* Viktor elnök.

(*) A kiházasító egyesület közgyűlése. Az aradi izraelita kiházasító egyesület tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. *Krausz* Jónás titkár felolvasta a jelentéseket, amelyeket tudomásul vettek és az elnökségnek a felmentvényt megadták. *Weisz* Dávid indítványára az elnökségnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés és egyben *Kohn* S. N.-t elnöknek és *Weisz* Sándort alelnöknek megválasztották. Ezután következett a választás, amelynek eredménye a következő: Alapító-gondnok: Éles Armin, pénztáros *Moskovitz* Izidor, ellenőr *Deutsch* Armin, választmányi tagok *Deutsch* Mór, *Freud* Fülöp, *Funkelstein* József, *Guttmann* Samu, *Hirschl* Zsigmond, *Ottenberg* Tivadar, *Preisach* Vilmos, *Rotb* Lajos, *Spitzer* Ignác, *Singer* Adolf, *Wechsler* Ede, *Weisz* Dávid. Számvizsg. bizottság: *Holländer* J. elnök, *Fodor* Gyula, *Pollák* Vilmos és *Tenner* József tagok.

Két közgyűlés.

(A Lloyd-társulat és a kereskedelmi testület.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Arad két tekintélyes kereskedő-egyesülete tartotta vasárnap évi rendes közgyűlését: az aradi Lloyd-társulat és az aradi kereskedelmi testület.

Az aradi Lloyd-társulat

közgyűlését *Bing* Vilmos elnök szép beszéd kíséretében nyitotta meg; a jegyzőkönyv vezetésével *Fodor* Gyula titkárt, hitelesítésével *Schwartz* Jenő dr.-t és *Hegyi* Albertet bizta meg.

Az elmúlt évi működésről szóló jelentést *Fodor* Gyula olvasta föl. A jelentés érdekesen és nagy alaposággal ismerteti az elmúlt év gazdasági viszonyait, majd a társulat tevékenységéről szólva, megemlékezik az örvendős fejlődésről, amely a társulat belső életében észlelhető.

A jelentést, valamint az elmúlt évi számadásokat a közgyűlés tudomásul vette, majd elhatározta, hogy a társulat helyiségeire nézve a bérletet újabb hat évre meghosszabbítja.

Mandl Vilmos dr. a jelentésre visszatérve, az elismerés lelkes szavaival emlékezett meg arról a tevékenységről, melyet az elnökség és a tisztikar az elmúlt évben kifejtett s azt indítványozta, hogy ennek elismerésül az egész tisztikar, valamint a választmány szavazás melölözésével, újra megválasztassék. A választmányban megüresedett helyre *Reiber* Emil, az Osztrák Magyar-Bank aradi fiókjának új főnö két választották meg.

Az indítványt a közgyűlés elfogadta s ehhez képest megválasztották: elnökké *Bing* Vilmos, alelnökké: *Kohn* Zsigmond, választmányi tagokká: *Bing* Ede, *Éles* Armin, *Herzel* Bernát, *Laczay* Endre, *Lilienberg* Sándor, *Lukács* Lajos, *Mayer* Dániel, *Mittler* Zsigmond, *Neuman* Dániel, *Ottenberg* Tivadar, *Reiber* Emil, *Steiner* Adolf, *Tenner* Ignác, *Tenner* József, dr. *Vajda* István és *Weisz* Sándor. A

számvizsgáló bizottság tagjaivá: *Leopold* Zsigmond, *Neuman* Hermann és *Spitzer* Ignác.

Bing Vilmos elnök a maga és a megválasztottak nevében megköszönné az impozánsan megnyilvánult bizalmat, lendületes szavakban rekesztette be a közgyűlést, ama óhajlásának és reményének adva kifejezést, vajha jobb idők virradnának már valaha kereskedelmünkre, melynek annyi bajjal gonddal kell megküzdnie. A közgyűlés lelkes éjjenzéssel fogadta a beszédet.

Az aradi kereskedelmi testület

a tagok élénk érdeklődése mellett, a kereskedelmi akadémia nagytermében, *Tedeschi* Viktor elnöklésével tartotta évi rendes közgyűlést. Az elnöki megnyitónak kiemelkedő része volt, a melyben *Szontagh* Gyula, a testület örökös tiszteletbeli elnökének elhunytáról s elővülhetetlen emlékeiről szól.

Marschall Lajos dr. titkár terjesztette elő a választmány tevékenységéről szóló évi jelentést, a mely panaszosan említi fel: „Bármerre forduljunk, nem találunk a magyar kereskedői osztálynak a létért vívott nehéz küzdelmében sehol egy pontot, melyen megnyugvással pihentethetnők szemünket.” Ennek megfelelőleg az aradi keresked. testületet is, mint az ország összes rokonegyesületét a lefolyt év alatt főleg azon támadások foglalkoztatták, melyek a kereskedelem ellen intézettek. A kereskedelmi bíróságok hatáskörének fenntartása és a kereskedők könyvköveteléseinek jövőre is a könyvvezetés helyén való perelhetősége érdekében feliratot intézett a választmány a kereskedelmi kormányhoz, egyuttal csatlakozva ez ügyben indított országos mozgalomhoz; ugyancsak indokolt felterjesztéssel járult a testület a kereskedelmi miniszterhez, a fogyasztási szövetkezetek tulkapásainak megszüntetése érdekében, valamint a m. kir. államvasutak állomásain felállítani szándékolt árubázárokat ellen, nemkülönben az angol tőkepezések által Aradon létesítendő fonó és szövőgyár részére kért kedvezmények megadását sürgetve. Sok gondot okozott és munkát adott a választmánynak a keresk. akadémiaival kapcsolatosan létesített internátus, melyet sajnos, mindeddig nem sikerült benépesíteni úgy, hogy az innen nyert bevételek nem elegendők arra, hogy a testület kötelezettségeinek eleget tehessen.

A választmány jelentését, nemkülönben a számvizsgáló bizottságét, — a mely szerint a testület múlt évi bevételei 5188 k. 91 fillért, kiadásai pedig 5101 k. 79 fillért tettek s a testület tiszta vagyona 145.410 k. 63 fill. — a közgyűlés tudomásul vette. *Gebhart* István pénztárosnak fáradságos munkájáért elismeréssel adozott.

A közgyűlés tudomásul vette az aradi és aradmegyei kis és közepkereskedők társulatának a testületbe való beolvadását és jóváhagyta a választmánynak erre vonatkozó határozait.

Több választás következett ezután. A választmányban megüresedett három helyre *Weisz* Sándor, *Weisz* Dávid és *Glück* Dezső választott meg. A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: *Magyari* Ferenc, *Dobiaschi* József és *Hegyi* Albert, a békéltető bizottságban pedig *Tedeschi* Viktor elnökle alatt rendes tagokul *Éles* Armin *Dobiaschi* József, *Kohn* S. N. és *Wallfisch* Armin, póttagokul *Kneffel* Lajos és *Kosztka* Emil választották meg.

Végül egyhangú lelkesedéssel fogadták el *Glück* Dezsőnek dicséretes indítványát, a mely szerint: tekintettel arra, hogy a testület tevékenységét jelentékenyen megbénítja azon körülmény, hogy az internátusra magánosoktól nyert kölcsön fejében, kamatmentes internátusi kölcsönkötvényekért 27.890 koronával tartozik s a visszafizetést illetőleg elvállalt kötelezettségének eleget tenni nem képes: szőlítsa fel levélileg, vagy esetleg egy kiküldendő bizottság útján azon áldozatkész cégeket és a magánosokat, kik annak idején az internátus létesítése céljából kölcsönt nyújtani szivesek voltak, a nemes cél érdekében a birtokukban levő kötvényt visszaadományozni sziveskedjenek. Ennek ellenében a testület hálájának oly módon adna kifejezést, hogy az adakozók nevét mint alapítókat megfelelő módon megörökítendő.

Az indítvány hatása alatt, a melyet fogadtatóság végett a választmánynak adtak *ni*, *Nyári* Vilmos, *Freud* Fülöp, a *Weigl* Adolf és társa cég főnöke, *Weisz* Sándor és *Weisz* Dávid a tulajdonukban levő kötvényeket a testületnek adományozták. Mindegyiküket lelkesen megéljenzették. Ezután *Tedeschi* Viktor elnök a közgyűlést berekesztette.

A megyei tisztviselők fizetésrendezése.

(Kongresszus a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A vármegyei tisztviselők vasárnap délelőtt tíz órakor Budapesten tartották meg kongresszusukat, amelyen körvonalozták követeléseiket. Pest vármegye székházában folyt le az impozáns nagygyűlés, amelyen az ország minden megyéjéből összesereglett mintegy 500 vármegyei tisztviselő vett részt. A kongresszus, a melyen *Beniczky* Lajos Pestvármegye alispánja elnökölt, első sorban a fizetésrendezésről határozott, utána a vármegyei tisztviselők országos egyesületének megalakításáról tanácskozott.

A fizetésrendezés dolgában *Issekutz* Auréli Krassó-Szörény-vármegye főjegyzője tett előterjesztést. A százas bizottságnak a fizetésekre vonatkozó megállapodását a következőkben terjesztik a kongresszus elé.

I. Középponti közigazgatási tisztviselők. Alispán: 6400, 7200, 8000, 10.000 korona. Főjegyző: 4800, 5400, 6000, 6400, 7200, 8000 korona. Pótló: 4400, 4800, 5400, 6000, 6400, 7200 korona. Főorvos: 3600, 4000, 4400, 4800, 5400, 6000 korona. I. Aljegyző: 3600, 4000, 4400, 4800, 5400, 6000 korona. Alügyész és vármegyei aljegyző (az I. kivételével): 2600, 2900, 3200, 3600, 4000, 4400 korona. Levéltáros: 2600, 2900, 3200 korona. Allevéltáros: 2000, 2200, 2400 korona. Közigazgatási gyakornok: 1400 korona, 300 korona lakspénz.

II. Arvaszéki tisztviselők. Elnök: 4800, 5400, 6000, 6400, 7200, 8000 korona. Ülnök: 3600, 4000, 4400, 4800, 5400, 6000 korona. Jegyző: 2600, 2900, 3200, 3600, 4000, 4400 korona. Nyilvántartó: 2000, 2200, 2400 korona.

III. Kültisztviselők. Főszolgabíró: 3600, 4000, 4400, 4800, 5400, 6000 korona, azonkívül 600 korona pótlék, mely a nyugdíjba beszámítható. Szolgabíró: 2600, 2900, 3200, 3600, 4000, 4400 korona. Járásí orvos: 2000, 2200, 2400 korona.

IV. Középponti és külső segéd- és kezelő személyzet. Irodatiszt: 2000, 2200, nyomdász: 1400, 1600, 1800 korona. Rendes napidíjas: 900 korona.

V. Középponti és külső szolgaszemélyzet. Hivatalszolga 600—900 korona.

A lakspénz nincsen kitüntetve, mert azt minden vármegye állítja be oly összeggel, mely az illető államhely lakspénz osztályának megfelel.

Kimondta a kongresszus, hogy ez iránt első sorban a vármegyék közönségéhez fordul. Főkéri a vármegyék közönségét, hogy a vármegyei alkalmazottak fizetésének szabályozását a kongresszus kérvénye alapján már a legközelebbi rendes, esetleg e célból egybehívandó rendkívüli közgyűlése napirendjére tűzze ki, annak során a kongresszus által elfogadott s a kérvény kapcsán bemutatott szabályrendeleti tervezetet vegye tárgyalás alá, tegye azt egész terjedelmében magáévá, emelje egyhangulag határozattá. Ugyanekkor kérje a törvényhatóság a törvényhozást, a kormányt és a belügyminisztert feliratok útján arra, hogy a vármegye közönsége által elfogadott szabályrendeleteknek az állami tisztviselők fizetésének újabb szabályozásával egyidőben, vagy legkésőbb 1904 évi jan. 1-én leendő életbeléptetéséhez most első ízben szükséges összeget a belügyi tárca terhére vegye át s illetve ama összegekkel a vármegye állami javadalmazását megfelelőleg emelje, ezen feliratát a törvényhozáshoz, a kormányhoz és a belügyminiszterhez saját kebeléből kiküldött küldöttség útján juttassa, a melyben való részvételre kérje föl a vármegyei képviselőket is.

Ezen határozatokat a kongresszus egyhangulag hozta meg.

A kongresszus második tárgya a vármegyei tisztviselők országos egyesületének megalakítása volt. *Czobor* László honti alispán terjesztette elő az országos egyesületnek alapszabályait, a melyeket a kongresszus elfogadott.

MULATSÁGOK.

(=) **Mulatság Ujszentannán.** *Steiner* György, a hirneves ujszentannai karmester ma indult el gyermekzenekarával Hamburgba, a hol minden évben játszani szokott. Távozása előtt Uj Szt.-Annán e hó 25-én, a *Zimmermann* féle vendéglő helyiségében bucsu hangversenyt rendezett, a mely nagyon látogatott volt. A belépti díjból befolyt összeget *Steiner* az ujszentannai Vöröskereszt fiók-egylet részére adományozta. A hangversenyt tánc követte, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: *Alfandry* Jakabné, *Abfalter* Józsefné, özv. *Bleizefer* Józsefné, *Bérczy* Lajosné, *Buttinger* Jánosné, özv. *Eich* Károlyné, *Engelman* N.-né (Temesvár), *Eberhardt* Józsefné, *Eberlein* Józsefné, *Gantner* A. Károlyné, *Gantner* Jánosné, *Gruber* Hermanné, *Gantner* Károlyné, *Germán* Károlyné, *Grün* Hermanné, *Hacker* Jakabné, *Hübner* Ferencné, *Horváth* Györgyné, *Jeles* Györgyné, *Köteles* Istvánné, *Mendelsohn* Irén (Arad), *Martin* Miklósné (Világos), *Mandl* Antálné, *Millig* Jánosné, *Pártos* Izabella, *Perényi* Antalné, dr. *Sugar* Rezsóné, *Schmidt* Jánosné, *Scherer* Antalné, *Steiner* Györgyné, *Stieger* Ferencné, *Szalai* Oszkárné, *Whoreczky* Ottóné, *Vass* Dezsóné, *Véger* Béláné, ifj. *Werner* Adolfné, *Zucker* Ferencné, *Zimmermann* Károlyné.

Leányok: *Bérczy* Etelka (Arad), *Böhm* Rezsín, *Eich* Katica, *Flácsnik* Juliska, *Hacker* Eszti, *Henigesz* Valéria, *Hübner* Vilma, *Köteles* Janka és Vilma, *Rencz* Katica, *Schwarz* Rózi, és *Malvina*, *Steiner* Lujza (Varjas), *Stieger* Mariska, *Zimmermann* Anna.

Az ex-lex küszöbén.

(A politikai helyzet.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 27.

A politikai körökben ma jóformán csakis *Szell* Kálmán miniszterelnöknek a képviselőház mai ülésén tartott beszédével foglalkoztak. Különösen a *szabadelvű pártkörben* volt ez a beszéd tárgya, ahol a párttagok nagy számmal gyűltek egybe.

Podmaniczky Frigyes, a párt elnöke élénk helyeslés között kijelentette, hogy a miniszterelnök mai beszédét sok ezer példányban kinyomatja és fölkeri a képviselőket, hogy a választók között szétosszák.

Szell Kálmán miniszterelnök, aki ma parlamenti ebédet adott, este nyolc órakor megjelent a pártkörben, a hol zajos ovációk tárgya volt. A miniszterelnök körülbelül egy óráig időzött a pártkörben, a hol számosan üdvözölték.

A *M-g* mai esti számában a helyzetről ezt írja:

Az ellenzéki képviselők nem hiszik, hogy az ex-lex egy hónapnál tovább tartana. Szerintük, ha az illetékes körök látni fogják, hogy az ellenzék nem enged, *Csáky* Albin gróf fog megbízatást kapni a kabinet-alakításra. Az ellenzék erősen hiszi: ha szívósan kitart, az összes 67-es alapon álló követelések teljesítését remélhetik.

A szabadelvű-párt tagjai a fentiekkel szemben teljesen *meddőnek* mondják az ellenzék reménységét.

Érdeklődéssel várják még *Apponyi* Albert grófnak, a képviselőház szerdai ülésére jelzett beszédét, ámbar az eddigiek után ez előreláthatóan nem fog meglepetést tartalmazni.

Munkás-zavargás Siklón.

(A szocialisták mozognak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A kétegyházi munkászavargás hullámai átsaptak már *Aradmegye* területére is. Az *eleki* járásban, a *Sikló* községhez tartozó *Kéthalom* pusztán, mely *József* főherceg tulajdonát képezi, olyan zavargások voltak szombaton és ma, hogy a hatóság komoly aggodalommal tekint a legközelebbi napok elé, amikor a zavargásnak folytatása várható.

Tizenkét csendőr tartózkodik ez idő szerint *Siklón*, valamint a községhez közel fekvő *Kéthalom* pusztán és nem lehetetlen, hogy a zavargás olyan nagy arányokban fog kifejlődni, hogy *katonaságot* is fognak kérni a rend helyreállítása végett.

Kokas József kisjenői főhercegi uradalmi felügyelő, szombaton értesítette a siklói előljáróságot, hogy mintegy 150 napszámra van szüksége, akik mezei munkát végeznének *Kéthalom*on. A hirre *Sikló* és *Ottlaka* községből mintegy 3—400 ember jött össze *Kéthalom*on, ahol aztán, mindjárt a helyszínén, fel is fogadtak 75 embert. Mikor a többi munkás megtudta, hogy az uradalom csak 35 krajcár, vagyis a szokásos napszám mellett fogadott fel 75 embert, nagy nyugtalanság támadt közöttük. Türelmetlenül követelték a munkabér fel-emelését és mikor néhány kolompós izgató beszédet mondott hozzájuk, egyszeriben kitört belőlük az elszánt düh. Azokat a munkásokat, a kik már munkába akartak indulni, hirtelen megtámadták, elvették tőlük a kapát és többeket alaposan megverték.

A békétlen munkások ezután, mikor már szétzavarták és hazakergették a felfogadott munkásokat, elfoglalták a *Siklótól* az uradalomig vezető utat s kijelentették, hogy senkit sem engednek munkába állni. Az uradalmi intézőség erre jelentést tett az *eleki* szolgabírói hivatalnak, ahonnan *Salacz* Gyula szolgabíró rögtön kiszállt a zavargás színhelyére.

Amikor *Salacz* szolgabíró látta, hogy a helyzet elég komoly, odarendelte *Elekről*, *Kurticsról*, *Simándról* és *Kisjenőről* a csendőrökülönitményeket, úgy, hogy rövid idő alatt összesen 26 csendőr volt együtt a zavargás színhelyén. A munkások a felvonuló karhatalom láttára szétoszlottak, de az uradalom a munkát nem kezdhetette meg, mert a felfogadott munkások nem mertek munkába állni. Azok, akiket össze lehetett fogdosni, a csendőrök fedezete alatt fogták a dologba. Mikor aztán az eső megeredt, vége lett egyszerre minden tüntető csoportosulásnak.

Tegnap, vasárnap nem történt semmi, azért a szolgabírói hivatal hazaküldötte a csendőrök egy részét, csak 17-et tartottak ott egyelőre.

Ma délben azután ismét kitört a forrongás. Az uradalmi intézőség jelentést tett az *eleki* szolgabírói hivatalnak, hogy mintegy 800 munkás gyűlt össze, akik fenyegető magatartást tanusítanak.

Mladin Miklós fősolgabíró rögtön kiszállt *Kéthalomra*, ahonnan az a hír érkezett, hogy az összesereglett munkástömeg a dolgozó munkásokat szét akarja zavarni.

Ma két munkásküldöttség járt ebben az ügyben az *eleki* szolgabírói hivatalhoz. Az egyik küldöttség a siklói előljáróság ellen emelt panaszt, mert szerintük az előljáróság okozta a zavargást.

A hangulat a munkások között rendkívül izgatott. A hatóság tudja, hogy néhány kolompós izgatja a tömeget, de hogy kik ezek,

azt nem lehetett még eddig kideríteni. A szolgabírói hivatal azonban szorgos megfigyelés alá vette azokat, akik gyanusoknak tűnnek föl. Valószínűnek tartják, hogy a forrongás a kétegyházi eseményekkel áll összefüggésben. A szolgabírói hivatal, ha a viszonyok úgy kívánják, *katonaságot* fog kérni *Aradról*.

A pécskai népgyűlés.

(Tiltakozás a katonai javaslatok ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A katonai javaslatok ellen megindult országos mozgalomból kivette részét tegnap *Pécska* községe és *Makó Nagylak* és *Csanádpalota* polgársága. Ezekben a helyeken népgyűlést tartottak több országgyűlési képviselő jelenlétében. A makói népgyűlés elhatározta, hogy *Justh* Gyula országgyűlési képviselő vezetése alatt kedden küldöttséget meneszt a népgyűlés tiltakozó határozatának átadására *Apponyi* Albert grófhhoz, a képviselőház elnökéhez.

A népgyűlések lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

(Pécskán.)

A pécskai népgyűlésre leérkezett országgyűlési képviselők: *Hentaller* Lajos és *Gabányi* Miklós, az országos függetlenségi párt tagjai *Aradról* vasárnap reggel utaztak ki *Pécskára* *Müller* Károly, dr. *Szalai* Mihály, *Zlinszky* István, dr. *Nagy* Sándor, dr. *Lázár* Zoárd, *Benedek* Árpád és dr. *Szalai* Arnold társaságában. Az indóháznál *Katona* Antal a pécskai függetlenségi kör elnöke és *Botlka* János bíró, mint a rendezőbizottság elnöke fogadta a vendégeket.

A népgyűlést a templomtérén tartották meg, melyet nagy számban töltött meg a lakosság pártkülönbség nélkül. A népgyűlést tíz órakor *Katona* Antal nyitotta meg. Bemutatta az egybesereglett közönségnek az országos függetlenségi párt küldötseit, mire *Müller* Károly, az aradi függetlenségi párt elnöke intézett lelkes szavakat a polgársághoz az aradi függetlenségi párt nevében.

Hentaller Lajos lépett ezután az emelvényre és hosszabb beszédben ostromozta a kormány politikáját, amely éppen semmit sem gondol a néppel. Egyik terhet a másikra után rakja a nép vállaira. Beszédét nem egyszer szünni akaró lelkes éljenzés szakította félbe.

Dr. *Szalai* Mihály beszélt ezután egyben előterjesztette a népgyűlés tiltakozó feliratát, melyet *Hentaller* Lajos országos képviselő fog átnyújtani az országos elnökének. A népgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az előterjesztett határozati javaslatot.

Zlinszky István után dr. *Nagy* Sándor nagy tetszés és hatás mellett az Ausztriával való közösség ellen beszélt. *Benedek* Árpád a politikai helyzetről szót, *Gabányi* Miklós országos képviselő pedig az elhangzott beszédeket román nyelven tolmácsolta, és ismertette az előterjesztett határozati javaslatot.

Lázár Zoárd dr. kisjenői ügyvéd tartott még lelkes beszédet, melyben a polgárságot a függetlenségi elvek mellett kitartásra buzdította. *Katona* Antal elnök ezután megköszönte az országos s az aradi függetlenségipárt küldötteinek a népgyűlésen való megjelenésüket s a népgyűlést bezárta.

Délben a függetlenségi kör helyiségében a vendégek tiszteletére bankettet rendeztek, ahol *Hentaller* Lajos, *Gabányi* Miklós, dr. *Nagy* Sándor, *Schwartz* Zsiga, *Katona* Antal és *Botlka* János, *Kiss* Géza és dr. *Szalai* Mihály mondtak felköszöntőket.

(Csanádmegyében.)

Makón vasárnap délelőtt, a főtérén tartották meg a katonai javaslatok ellen tiltakozó népgyűlést, amelyet *Kiss* Pál dr. ügyvéd nyitott meg. A gyűlés elnökeiül a különböző pártok részéről *Kardos* Sámuel (szabadelvű), *Nagy* Mihályt (függetlenségi) és *Molitorisz* Istvánt (munkás) választották meg.

Ezután *Endrey* Gyula, *Hódmezővásárhely* képviselője beszélt a körülbelül öt-hatezer főnyi hallgatóság előtt. Utána *Justh* Gyula, *Makó* vá-

HIREK.

— **A szász király Bécsben.** Bécsből táviratozzák: A szász király ma délelőtt Bécsbe érkezett. A földiszított pályaudvaron a főhercegek élén királyunk fogadta a szász uralkodót. A vonat megérkezésekor a diszszázad zenekara a német himnuszt játszotta. Az uralkodók megölték és megcsókolták egymást s az üdvözlések után a nép lelkes éljenzése közben a Burgba hajtottak. Holnap Ottó főhercegnél családi ebéd lesz.

— **Kitüntetett százados.** A hivatalos lap közli: A király megparancsolta, hogy *Walter József* csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli I. oszt. századosnak a csapatszolgálatban kifejtett kiválóan buzgó és eredményes működése elismerésül legfelsőbb megelégedésének kifejezése tudtul adassék.

— **Szemle a huszárok felett.** *Rieger* Emil vezérőrnagy tegnap délután Temesvárról Aradra érkezett, hogy a 3-ik Hadik-huszárezred kiképzése felett szemlét tartson. A tisztikar tegnap este a télikertben a vezérőrnagy tiszteletére társasvacsorát rendezett.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Kisfaludy A. Béla* dr., a tudomány egyetem hittudományi karának tanára, az egyetem volt rektora, a Szent István Társulat egykori alelnöke, kiváló teológiai tudós, író, jeles költő vasárnap délelőtt, 56 ik életében elhunyt a fővárosban. *Kisfaludy A. Béla* már évek óta betegeskedett, májbaja gyötörte. Allapotja mindegyre rosszabbodott, úgy, hogy néhány hónap óta már nem volt képes megtartani előadásait az egyetemen s ágyban kellett fekvőre. Ilyen körülmények között leköszönt a Szent István Társulatnál alelnöki tisztségéről is. Orvosai *Müller Kálmán* tanár és *Jordán* dr. a föltétlen nyugalmat ajánlottak neki, de azért ő még akkor is folyton dolgozott. Néhány hét óta azonban nem bírt már magával, rettenetes szenvedések következtek be, melyektől egyre tegnap *halál* megmentette. Holttestét *halál* tették a Szent István Társulatnál levő lakásában, ahonnan holnap 4 órakor lesz a temetés.

— **Házasság.** *Schwarz Hermann*, a *Schwarz Simon* fia és társa előkelő aradi nagykereskedő cég beltagja vasárnap esküdt meg Budapesten *Sréter Irén* kisasszonnyal, *Sréter Miksa* bájos, szeretetreméltó leányával.

— **A kétegyházai zendülés.** *Kétegyházáról* jelentő tudósítónk: A szociálisták által felbujított zendülők vasárnap csendesen viselkedtek. Kiseb csoportosulások történtek ugyan, de azt a *Krahl* százados vezénylete alatt kint levő katonaság csakhamar szétugratta. Megjelent a zendülők között *Fábry* Sándor dr. békésmegyei alispán, ki eddig hivatalos ügyben távol járt. Az alispán rögtön átvette a rendelkezést, bezáratta a kocsmákat, megtiltotta a csoportosulást és maga elé idézte a mozgalom vezetőit, ezek száma mintegy száz. Az alispán is kihallgatta őket panaszaikra nézve s ez abban öszzpontosul: Más jegyzőt és előljáróságot óhajtanak. Hogy miért? Okát adni nem tudják. Ez a legcsattanósabb bizonyíték amellel, hogy az egész mozgalom lelketlen bujtogatók munkája.

— **A vizvezeték közgyűlése.** Az aradi vizvezetési részvénytársaság tegnap délelőtt tíz órakor tartotta rendes évi közgyűlését *Ottenberg* Tivadar elnöklete alatt. Az elnöki megnyitó után *Mandl* Vilmos olvasta föl a közgyűlés előtt az igazgatóság évi jelentését és a lefolyt év mérlegét, mely 112 831 korona értékű vízfogyasztást tüntet föl. A társaság nyeresége a múlt évben körülbelül hatvan ezer korona volt. A jelentésből közöljük a következő részt:

Az igazgatóság azon volt, hogy a hálózat kibővítésével a fogyasztást lehetőleg emelje. Megkötötték a szerződést a katonai kincstárral, mely szerint összeköttetést létesített az aradi várral s annak is szolgáltatja az ivóvizet. Az igazgatóság a legnagyobb takarékoság mellett szükséges új befektetéseket eszközölte, hogy a mű jóvedelmességét lehetőleg emelje, illetve a fogyasztás emelkedését elősegítse. A vár összeköttetésén kívül nagyobb munkát vagy kiterjesztés a csőhálózatban nem történt. — A felügyelő-bizottság által felülvizsgált és rendben talált könyvek és mérleg az 1901. évről áthozott 1560 k. 85 fillérrel együtt 59.998 kor. 24 fill. nyereséggel zárul, mely összegből 58200 koronát a szelvények hat koronával leendő beváltására fordítanak, a fennmaradó többi összeget pedig a jövő évi számlára viszik át.

— **Május elseje Aradon.** A szociálisták ünnepe, a vörös májust, az aradi szociálisták is ünnepnappá teszik. Az aradi forradalmi szociálistapárti népgyűlést tart ezen a napon, mely főképen a munkások helyzetéről fog tárgyalni. A szociálisták a Salacz-utcai „Nagy pipa“-vendéglőben gyűlnek össze, onnan a ligetbe mennek, majd az Atilla-térre vonulnak, ahol a népgyűlést megtartják.

— **Halálozások.** Sulyos csapás érte *Tröster* Mór aradi kereskedőt, a Singer-varrógépgyár aradi raktárának vezetőjét: neje, szül. *Bildhauer* Karolin ma délután ötvenegy éves korában meghalt. Hosszu szenvedéstől váltotta meg a halál az eihunytat, a kit férjén kívül *Jozefin*, *Terka* és *Szidi* leányai, *Jenő* fia és nagyszámu rokonság gyászol. Temetése szerda délután három órakor megy végbe a Ferenc-tér 2. számú házból.

— **Berkes** Bertalan nagyváradai festékkereskedő nejét, szül. *Meer* Rózát vasárnap délelőtt kilenc órakor, a részvétnek nagy megnyilatkozása mellett temették az aradi izr. temetőbe. Az elhunyt koporsójánál *Rosenberg* Sándor dr. főrabbi tartott gyászbeszédet.

— **Galgóczy** László aradi 1848—49-iki honvéd vasárnap a szegények házában meghalt. A szabadságharcban az aradi 29 zászlóaljnál volt utászkatona s több átközetben vett részt.

— **Előléptetett pénzügyigazgató.** A gyulai kir. pénzügyigazgatóság vezetőjét, *Csák* György kir. tanácsos pénzügyigazgatót, *Csák* C. J. dr. minorita rendfőnök testvérbátyját a VI. fizetési osztály I. fokozatába léptették elő.

— **A megvert politikai deputáció.** Az ugrai kerület szabadelvű választóinak küldöttsége vasárnap bizalmi nyilatkozatot vitt *Gesztre* *Tisza* Istvánnak, hogy némileg ellensúlyozza a kerület választói másik részének múlt vasárnap *Tisza* István ellen tartott gyűlését. Ezután sátrak alatt ebéd volt, amelyen *Tisza* István a magyarok és románok közötti jó viszonyt, a szeretetet és a türelmetlenséget köszöntötte fel. A deputációt *Gesztről* visszatérőben *Oláh-Szt. Miklós* a nép gunyos kiáltásokkal fogadta s ebből olyan verekedés keletkezett, hogy a csendőrök közbelépésére volt szükség. Egy lovascsendőr *Petrikás* Tótyer fején életveszélyes sebet vágott s többen kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

— **Házasság.** *Schwarz Hermann*, a *Schwarz Simon* fia és társa előkelő aradi nagykereskedő cég beltagja vasárnap esküdt meg Budapesten *Sréter* Irén kisasszonnyal, *Sréter Miksa* bájos, szeretetreméltó leányával.

— **A kétegyházai zendülés.** *Kétegyházáról* jelentő tudósítónk: A szociálisták által felbujított zendülők vasárnap csendesen viselkedtek. Kiseb csoportosulások történtek ugyan, de azt a *Krahl* százados vezénylete alatt kint levő katonaság csakhamar szétugratta. Megjelent a zendülők között *Fábry* Sándor dr. békésmegyei alispán, ki eddig hivatalos ügyben távol járt. Az alispán rögtön átvette a rendelkezést, bezáratta a kocsmákat, megtiltotta a csoportosulást és maga elé idézte a mozgalom vezetőit, ezek száma mintegy száz. Az alispán is kihallgatta őket panaszaikra nézve s ez abban öszzpontosul: Más jegyzőt és előljáróságot óhajtanak. Hogy miért? Okát adni nem tudják. Ez a legcsattanósabb bizonyíték amellel, hogy az egész mozgalom lelketlen bujtogatók munkája.

— **Az ipartestületi ház kibővítése.** Az aradi ipartestület előljárósága szerdán, folyó hó 29-én, délután 8 órakor ülést tart. Az ülés tárgya a testületi épület átalakítási és kibővítési munkáinak árlejtés utján leendő kiadása.

— **Kereskedők szervezkedése Aradmegyében.** A kereskedőknek mindinkább szorongatott helyzete nem csak a városok, de a vidék kereskedőit is a szervezkedésre utalja. A mint lapunknak írják, *Kisjenőn* alakulóban van *Kisjenő-Erdőhegy és vidéki kereskedők egyesülete*. Az egyesület igazgatóságának tagjaivá *Kaufmann*

Manó, *Mann* Vilmos, *Löwy* Károly, *Bagdi* Lajos, *Kosztka* Mihály és *Steiner* Miksa, ügyész-titkárává *Glück* Géza dr. választott meg. Az alakulás iránt az egész járás területén nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Szekely* Lajos szegedi pénzügyigazgatósági számgyakornokot az aradi pénzügyigazgatósághoz szám-tisztté nevezte ki.

— **Nagy fizetésektelenség a fővárosban.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Biermann* Henrik J. budapesti terménybizományos (Mária Valéria-utca 15) ma bejelentette a gabonatőzsdén fizetésektelenségét. Ma reggel kellett volna a Gló-pénztárnál 17000 koronát lefizetnie s miután ezt nem teljesítette, a törvény értelmében a tőzsde-tanács is fizetésektelenségnek fogja deklarálni. *Biermann* nagy engagmentje volt contremineban, s beavatott körökből azt állítják, hogy különféle gabonából több mint 150.000 métermázsával van contremineben. A fizetésektelenségből eredt különbözetet körülbelül 200.000 koronára taksálják. *Biermann*, a ki évek óta szerencsével operált, vagyonos embernek tartották, s így fizetésektelensége nagy izgatottságot keltett a börzén, a hol ideiglenesen a forgalmat is megakasztotta.

— **Kifosztott holttest.** Március hó 19-én történt, hogy *Regenhold* József lippai tanító a Marosba fullt, s mint megirtuk, holttestét *Arad* mellett kifogták. *Berzovai* tudósítónk írja most, hogy a tanító holttestét kifosztották, s a tettesek már meg is kerültek *Kozsán* *Vaszilie* szelistyei, *Mark* Ignác és *Pintér* Antal illtyói tutajosok személyében. A tutajosok fával megrakott tutajon haladtak *Mondorlak* felé, mikor a Maros közepén egy holttestet láttak uszni. Kihalászták s észrevették, hogy a kezén arany jegygyűrű van. Lehúzták a gyűrűt, s neki láttak a zsebei átkutatásának. Egy ezüst órát találtak nála, melyet magukhoz vettek. Ezután vissza dobták a holttestet a Marosba. A radnai csendőrség kinyomozta a tetteseket, s ezek egyikét, *Kozsán* *Vaszilie*t már bekísérte a radnai járásbíróshoz. Nemrégiben *Soborsin*ban letartóztatták *hazard* kátyajáték miatt *Kozsánt*, kinek sikerült megszöknie. A holttestet bujdosása közben fosztotta ki társaival.

— **A csanádi klerusból.** A megyés püspök *Kriniczky* Ferenc bruckenauai plébánost *Oravicára* plébánossá nevezte ki és *Prileszky* Zoltán oravicai adminisztrátort *Bruckenaura* ugyanily minőségben helyettesítette. A párdányi és bruckenauai plébániák, melyekre eddig közel húsz pályázat érkezett, a napokban lesznek betöltve.

— **Agyonszurt katona.** *Eszék*-ről táviratozzák, hogy *Pauer* ulánus őrsvezető *agyonseurta* *Nindisch* káplárt. *Pauert* fogságba helyezték.

— **Zeneestély Dankó Pista szobrára.** *Albert* Péter zenekara tegnap este a télikert helyiségében zeneestélyt rendezett *Dankó* Pista szegedi szobra javára. A színházi előadás után nagy közönség vett részt az érdekes zeneestélyen s a művésziesen előadott zenedarabok minden egyes számát megismételte. A zeneestély bevétele körülbelül 25 koronát tesz ki, melyet a mai nap folyamán küldenek el a szegedi *Dankó* szobor bizottságának.

— **Kifosztott kolostor.** A *Korsikában* levő *karabei* dominikánus kolostorba több száz férfi és nő betört s a kolostort teljesen kifosztották.

— **A betegsegélyző pénztár kiküldöttjei.** Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár tegnap választotta meg a közgyűlés kiküldöttjeit két évi időtartamra a következőkben:

A munkaadók közül: *Altman* Ede, *Balla* Alajos, *Braun* Gusztáv, *Fényes* Dezső, *Goldschmidt* Miksa, *Hajek* Rezső, *Kuzma* József, ifj. *Kopetzky* Károly, *Kosztka* Emil, *Lázár* Gyula, *Markóczy* Lajos, *Mittner* József, *Maresch* Gyula, *Némethy* Emil, *Vojtek* Alajos. *Alkalmazottak* közül: *Antal* Benó, *Amstadt* István, *Albrecht* Lajos, *Bécsi* Sándor, *Balázs* Antal, *Blaskovits* Lajos, *Riebert* János, *Bakody* Ká-

roly, Baumbach János, Ruberl Ferenc, Bak Antal, Csoknay József, Csoka Frigyes, Danda Antal, Dugasz Vilmos, Finster János, Földi József, Gál Sándor, Gerlicze Ferenc, Hahn Ferenc, Jaklits Ferenc, Joanovits Tivadar, Kuszalik Ferenc, Koppauer József, Kellner József, Kroher Rupert, Krausz Sándor, Lint Gáspár, Lövey Nándor, Lakász János, Müller Ferenc, Nádra István, Náder Gyula, Piroszky Károly, Rubendunst János, Szigethy József, Szép János, Seprényi Lajos, Schinagel Jakab, Schragner András, Singer Miksa, Singer Henrik, Szarvas György, Szeibert Péter, Sándor Dénes, Tóth József, Teller Márton, Tivadar Sándor, Turzó Gáspár, Wild János, Wagner József, Walner Antal, Wenczler János, Weinberger Ferenc.

— **Tanítónőből — földmivesné.** A pantallós urak bizony nem röstelkednek leszállni a földes szobáig, ha ott érzik a pénz szagát s elveszik a Sárát, a Jucit és leszen belőlük tekintetes asszony. Ezek a leányok külsőleg hamarosan átvedlenek, bár esetlenségük nagyon kéri a legmodernebb divat alól. Am a legtrikább esetek közé tartozik, ha a föld egyszerű, szorgos kezű embere nem maga körül keres asszonyt a házhoz feleségnek. A falusi parasztlánytól könnyen lehet irnokné nagysága, vagy néha még több is, de a földmives, ha meg is házasodik, csak földetturó pór marad. Nem is igen néz ő fölfele, a cifra ruhában feszülő uri osztály távol esik az ő vágyaitól. Most Pécsről jelentik a következő érdekes esetet: **Róth József** szulimáni német földmiveslegény titokban táplált rokonszenvet egy nem az ő körében élő leány iránt. Egyre nőtt, egyre dagadt a rokonszenv és mikor úgy érezte, hogy szerelem az, nem titkolta, nem habozott többé, hanem beállított a megszeretett nőhöz és megkérte a kezét. **Róth József Takáts** Marcella szulimáni tanítónőt szerette, a kinek édesanyja is ott lakik a faluban. A tanítónő nem kosarazta ki az egyszerű, de csinos földmivest. Beleegyezett, hogy a felesége lesz. Szulimánban ez az eset nagy feltűnést keltett és érdeklődéssel várja mindenki a lakodalom napját. **Róth József** vagyos ember s habár tanítónő lesz a felesége, továbbra is megmarad földmivesnek.

— **Holttest a Marosban.** Ma délelőtt 11 órakor az alsó marosparton, a nagyerdő melletti első vizimalomnál egy női holttestet fogtak ki, melynek kilétét a rendőrség eddig még nem tudta megállapítani. Ruházatáról ítélve sváb parasztságos lehet, 25—28 éves, jól táplált, gesztenyebarna haja, ruházata: fekete mosó fejkendő, fehér fekete pettyes rekli, fekete mosó szoknya, harisnya és cugos cipő. A rendőrség körözvényt bocsátott ki a marosmenti hatóságokhoz a holttest kiléptének megállapítása céljából.

— **Tüntetés istentisztelet alatt.** A nancy-i székesegyházban tegnap több szocialista az istentisztelet alatt zajosan tüntetett. A rendőrök több szocialistát letartóztatott.

— **Küzdelem a gyermekekért.** Egy boldogtalan házaspárnak már másfél év óta tartó áldatlan harca került vasárnap gyermekrablás alakjában Budapestre az utca szájára. Szomorú történet az egész. **Dr. Kálmán** Artur budapesti magánzó ezelőtt mintegy másfél évvel válópörrel indított a felesége, született **Freund** Julia ellen. A válópör még ma sincs végleg elintéztve, de a házasságuk között azóta állandóan folyt a harc a házasságukból származott két szép gyermek, a hétéves **László** és az ötéves **Magdáért.** Az árvaszék még márciusban meghozta elsőfokú ítéletét s a fiút az apának, a kis leányt pedig az édesanyjának ítélte oda. A főváros közigazgatási bizottságának gyámhatósága ezt az ítéletet megváltoztatta s a törvényszéknek a válópörben hozott ítélet alapján úgy a fiút, mint a leányt az apa gondozására bízta s ezt az ítéletet helybenhagyta a belügyminiszter is. Ezen az alapon a budapesti árvaszék április 24-ikén elrendelte a gyermekeknek az anyától való elvitelét, szükség esetén karhatalommal is. Április 24-én délután **Dr. Kálmán** Arthur a hatóság kiküldöttével megjelent volt feleségének a lakásán, az azonban nem volt otthon, mert Abbáziába utazott, ahova hangversenyezni meni s így ügyvédje **dr. Nesi Pál** országgyü-

lési képviselő adta át a két kis gyermeket az apának, aki azokat Erzsébet-körút 21. szám alatt lévő lakására vitte. **Kálmán** komornája értesítette a gyermekek sorsáról s az asszony ma esté érkezett meg Abbáziából. Egyenesen **dr. Kálmán** lakására hajtatott, aki nem volt otthon s a lakás ablakait, ajtaját betörte a két gyermeket magával vitte egy fiakkereken. **Dr. Kálmán**, aki egy közeli étteremben vacsorázott, az édesanyja értesítette a történetéről, mire ő is fiakkerebe ült s a felesége után hajtatott. Még az Erzsébet-köruton utolérte s megállította a kocsiját. Az így támadt nagy lármára a közönség is figyelmes lett s többszáz főre nőtt néptömeg gyűlt egybe a házastársak körül. A gyermekek kocsin a főkapitányságra viték, ahol **Zlinszky** rendőrtanácsos, éjjeli inspekción kihallgatta a szülőket, jegyzőkönyvet vett fel velük s az árvaszék végzése alapján a két kis gyermeket kiadta az apának.

— **Érdekes látványosság vonzza a közönséget** naponta a Béla-térre, a *bioscop* sátorába. Pompás mozgó képek, jelenetek, mulatságos, majd megkapóan szép dolgok váltakoznak a néző előtt. Az előadások este hat, hét és nyolc órakor kezdődnek. Pénteken este kilenc órakor férfi-estély lesz.

— **Minden pontos embernek** gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény-Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Minden nőnek** tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett **Balassa-féle** valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltünteti szepelőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való *ugorka szappan* 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. *Poudre* 1.20 és 2 kor. **Kapható** **Balassa Kornél** gyógyszerárában **Temesvár, Aradon** **Vojtek és Weisz** uraknál, **Krausz Elemér** és **tarsai drogueria** üzletében, **Földes Kelemen** gyógyszerárában, **Tábor Gyula** gyógyszerárában **Pécskai** ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék **Balassa féle** *ugorkatejet* kérni.

— **A felülmulthatatlan Porter-cipők.** Egész joggal lehet így elnevezni ama minden tekintetben kitűnő cipő-gyártmányokat, melyeket **Porter Vilmos** Nagy Aruháza a Szabadságtéren forgalomba hoz. A most megérkezett tavaszi cipőújdonosságok is erről tesznek tanúságot. Gyönyörű szép formájuk, alakjuk tartóssága és feltűnő könnyűségük által mindenki tetszését nyerik ki. A szabásnál figyelembe vették az egészségi követelmények is, s így a cipők nem kinyúznak a lábat, s a járást könnyeddé és ruganyossá teszik. Mindezen jó tulajdonságok dacára, **Porter-cipők** meglepő olcsóságuk által is tűnnek ki. Megjegyzendő, hogy 10 korona vásárlásnál minden vevő fényképkedvezményben is részesül. Ingyen kap (bármely kis fénykép után elkészítve) egy életnagyságu 65 centiméter magasságu *platin-brom* fényképet és csupán a díszes papírkéretért térítendő meg három korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. **Vojtek és Weisz**nál, **Aradon**.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az **Aradi Közlöny** kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Talált Wertheim-kulcs.** Egy bronzirozott **Wertheim-kulcsot** hoztak be hozzánk, melyet tulajdonosa szerkesztőségünkben átvehet.

— **x— Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be **Mauthner Ödön** csász. és kir. udvari magkereskedéséből **Budapest** a „*Sétatéri*” vagy a „*Margitszigeti*” fűmagkeveréke. Ezeket már 29 éve szállítja **Mauthner Budapest** és a **Margitsziget** oly barmulatra méltó és gyönyörű *sétaterei* részére.

— **x— Orvendetes dolog,** hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó aru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerinti, modern berendezésű gyáramban készült *kitűnő pármái ibolya szappanomat*, mely a frissen szedett *ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti.* Rend-

kívül szelid hatásánál fogva a legerzékenyebb arc-
bőrök is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant háttérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, **pipere szappangyáros** **Miskolcon.** **Raktár Vojtek és Weisz drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében** **Aradon.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Fegyházra ítelt lelkész.** *Kolozsvárról* táviratozták: **Az itteni törvényszék** *Moldovában* **Ananiás,** kolos-karal görög-katholikus papot nyolc rendbeli váltóhamisításért két évi fegyházra ítélte. Büntársai közül **Antonján Gábor** egy évi, **Antonján Simont** hat havi börtönre ítélte.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

S z e s z ű l e t.

— Április 27. —

Ma *jegyzéseink:* **Készár** nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; **finomított szesz** nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona **hordó nélkül,** per 100 liter %, beleértve 70 korona **fogyasztási adót.**
Székítési moslék 12'80—13— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 124—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban 114—6 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 133—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 132—3 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 132—3 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 27.

Magyar aranyjárdék 4%	121.40
Magyar koronajárdék 4%	96
Magyar arany 4%	96
Magyar ezüst 4%	96
Magyar keleti vasút	
Magyar földterhermentelési kötvény	
Magyar italmegváltási	
Horvát-szlavon földterhermentelési kötvény	
Magyar nyerevényes	
Tiszasszabályozási és szegedi	
Oestrák papírjárdék	
Oestrák járdék ezüst	
Oestrák járdék arany	
Koronajárdék	
1860-iki államsorsjegyek	
Oestrák-magyar bankrészevény	
Magyar hitelbankrészevény	
Oestrák hitelbankrészevény	
Oestrák-magyar államvasút	
20 frankos arany (Napoleon)	
Német birodalmi márka	
London	
Páris	
20 márkás arany	

Vasuti közlekedés.

— **Érvényes 1908. évi október hó 1-től.** —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.00
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tr. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.34
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.34
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.54
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.34
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.04
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.54
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.4
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.4
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.5
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.9
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.0
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahoncaról szm. r. 8.0
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahoncaról szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.5

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 27.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelt, vételkedv gyöngy. rugodt irányzat mellett 10.000 métermassza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek közül tenyri és rozs kedvező. Időjárás változó.

Értéktőzsde. Berlin $\frac{1}{2}$ magasabb, Páris 20-al olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilisra	7.69—7.69
Buza májusra	7.53—7.54
Buza októberre	6.57—6.59
Rozs áprilisra	6.—6.02
Rozs októberre	6.17—6.18
Zab áprilisra	6.21—6.22
Zab októberre	12.50—12.60
Tengeri májusra	
Tengeri júliusra	
Repcé augusztusra	

Zárás 5 órakor:

Buza áprilisra	7.66—7.67
Buza májusra	7.49—7.50
Buza októberre	6.53—6.55
Rozs áprilisra	5.97—5.99
Rozs októberre	6.16—6.17
Zab áprilisra	6.20—6.21
Zab októberre	
Tengeri májusra	
Tengeri júliusra	
Repcé augusztusra	

Zárás 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	674.—
Magyar hitelrészvény	730.50
Lezámitolóbank részvény	456.50
Ríma-Murányi vasúti részvény	483.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	684.—
Köszül vasút	595.50
Városlátogatás vasút részvény	302.50

Még csak 3 napig

van könyv-, zenemű- és papir-kereskedésem

Szabadságtér 20. sz. alatt,

ezen idő alatt az összes raktáron lévő áruk

meglehető olcsó áron

lesznek árusítva.

Áru-jétől

drágya-téri oldalán

rendezett,

ahol felszerelt

zenemű és papir

kereskedést

nyitok, melyre előre is felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét.

Kifutó tisztelettel:

267

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Csinos könyv-állványok

rendkívül olcsón eladó.

NAPIREND.

Április 28. Kedd. Róm. kath. naptár: Vitális. — Protestáns naptár: Vitális. — Izraelita naptár: Ijar. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (április 15.): Kreszcenc. — A nap két óra 33 perckor, nyugszik 6 óra 50 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-museum helyisége melletti létesítmény.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhe, sok helyütt csapadék. Április 28. Az aradi kereskedők körének választmányi ülése este 9 órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

(9)

(Folytatás.)

ÖTÖDIK FEJEZET.

Richard gróf szeretetreméltó, szellemes, de könnyű természetű ember volt. Atyjától mitsem örökölt, ő anyának volt gyermeke, ki mindent csak külsőségre fektetett. Ezért is költözött férje halála után Párisba. A regényes Alencon unalmas, egyhangú volt neki.

Neve, vagyona minden kört megnyitott előtte. Idősebb fia, Renée, az egyetem elvégzése után a diplomáciai pályára lépett. Ellenkező természetű és jeleme volt, mint anyjának. Szerette az egyszerűséget, magányt s ép azért vissza is vágott az ősi kastélyba. Ő azonban távol volt hazájától, de itt maradt anyjánál Richard és Clementine leánya, ki gyönyörű fejlődésével a társaságok első szépségének ígérkezett. Richard gróf a gárdahuszárok közé lépett s csakhamar az előkelő hölgyvilág kedvence lett. A gyors élet nyomain azonban hamar jelentkeztek. Holló fekete hajába ezüst szálak kezdtek vegyülni, élénk tüzes szemei bágyadt fényűek lettek, nyulánk, délceg alakja meghajlott, ajkán lebegő győzelmes mosoly gunyvonássá változott, mi gyakran kellemetlenül érintette az őt szemlélőt. Mindezek dacára őt még mindig „szép ember“-nek ismerték s mint ilyen, érvényesült is a társaságokban. Előkelő szerepet játszott és az udvari bálokon gyakran kellett neki az előtáncos tisztét átvenni.

Clementine comtesse, külső hasonmása volt Richardnak, csak kék szemének mély sötét és ragyogó tekintete emlékeztetett Renéere, természetére azonban teljesen megegyezett utóbbival, bár anyjának és a párisi társaságoknak befolyása észre vehető volt rajta.

Renée gróf nagyon elcsodálkozott, a midőn egy második táviratot kapott, melyben Richard megköszöni a barátságos meghívást, egyben közli, hogy anyja és huga szintén elbátározta, hogy egy rövid időt az alenconi kastélyban fognak tölteni.

Renée nem a legkellemesebb helyzetben érezte magát, nem tudta, hogy milyen formában mondja le anyja látogatását. Majd Clementine huga jutott eszébe. Arról a hálóról, mit az ő számára szöttek, Clementine nem tudhatott. Az ő ártatlan szíve, bátyja iránti szeretete bizonyára nem engedték volna, hogy az ellene tervezett fondorkodást föl ne tárja előtte, míg nem késő. De ő nem tudhatta ezeket. Ő igaz barátja volt Clairenek és bizonyára tiszta szívéből örült eljegyzésének. Örülni fog tehát azért is, hogy most Clairet és őt viszontlátja.

Claire sokat fáradott azon, hogy férje családjának az alenconi kastélyban való tartózkodást kellemessé tegye. Maga rendezte be azokat a szobákat, melyeket Clementine-nek kijelölt. A férje, szemmel kísért munkájában s néha jóleső meglepődés öntötte el lényét, ami arcának enyhébb vonásaiban, szemeinek felvilágosított tekintetében nyert kifejezést. De eltűnt az a nyájas kifejezés, ha neje kéri tekintete arcára esett. Claire azonban hitt és remélt. Hitt, hogy megfogja találni az utat, mely férje szívéhez vezet és remélt, hogy a boldogság sugara majd csak eloszlatják férje arcának sötét felhőit.

A grófnő és Claire szívélyes üdvözlése megerősítette Renée gyanúját.

A grófnő, ki ötvenöt éve dacára, szép, előkelő megjelenés, körülkarolta Clairet és megcsókolta.

— Nagyon örülök gyermekem, hogy oly vidámnak látlak. — Kifutott fel és a mélyen elpirult asszonykát figyelmes csodálkozással szemlélte.

Clairet az izgalom hevítette fel. Oly rózsásnak, oly elbűvölőnek látszott, mint még soha. Ezt Renének is el kellett ismernie s ő nem kis büszkeséggel tekintett nejeire. Richard gróf anyyira tulhajtotta békélsait, hogy Claire forró vérét az arcába kergette. Az urak, kik Richard társaságában jöttek, szintén rajongó csodálattal bámulták a kastély fiatal urnőjének elbűvölő szépségét és tiszteletteljes udvariassággal csókolták meg kezét.

Richard, három barátja, Monticon márkí hadnagy a gárdahuszároknál, nyulánk alak, férfias megjelenés a normandiai nemesek világosszöke típusa; Montrabella gróf, dragonyos hadnagy és Brissac márkí Richard kapitánya, egy vörös arcú, apró szemű gascognei.

A vendégek hódolata Clairet a legnagyobb zavarba ejtette. Clementine, ki Claire zavarját észrevette, körülkarolta derekát és nevetve fordult az urakhoz:

— Még lesz alkalmok sógornőm szépségének tömjénezni. Most azonban lefoglalom magamnak. Menjünk Claire!

(Folytatás következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 192. sz.

Páros.

Kedden, 1903. évi április hó 28-án:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Csigaházi E.	Hadnagy	Semlai A.
György, fia	Rózsa Lili.	Lordkancellár	Keleti M.
Viktória	Répassy G.	Tom, bátyja	Győre Alajos.
Lancaster	Békassy Gy.	Annie, leánya	Singhoffor V.
Pomponius	Folgar S.	Plumpadding	Sarkadi A.
Hopmester	Füredi J.	Gipsy, fűszeres	Németh J.
Táncmester	Juhász S.	Pickvick	Papai József.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Van szerencsém a nagyrebecsült vevőim, tisztelt üzletbarátaim és a t. c. közönséggel tudatni, hogy a

Rosenblüh H. és Társa

bej. cégü közkereseti társaságból barátságos megegyezés alapján f. hó 23-án kiléptem. Eddigi társulatumket annak összes cselekvő és szenvedő vagyonával volt cégtársam saját számlájára vette át, én pedig a legközelebbi jövőben a helybeli piacon saját egyéni cégem alatt fogom üzletemet megnyitni.

Azon reményben, hogy mélyen tisztelt vevőim és üzletbarátaim irányomban eddig tanusított bizalmukat és jóakarukat a jövőben is számomra meg fogják tartani, vagyok

Aradon, 1903. április 26-án.

Kiváló házzal:

Singer Sándor,

a Rosenblüh H. és Társa aradi cég volt baltagja.

1012

Dr. Sugár Jenő
Ügyvédi-irodáját

f. é. május hó 1-én

Deák Ferenc-utca 33—34. szám alá

helyezi át.

Egy a könyvvezetésben,
magyar, német levelezésben
és minden egyéb irodai teendőben

teljesen jártas egyén, a délutáni órákban ezen teendők elvégzésére ajánlkozik.

Szíves ajánlatok „Megbízható” jelígyével e lap kiadóhivatalába kéretnek. 991

Zacherlin

nagszerű
rovarirtó szer.

Csakis üvegben tessék venni!

Kapható a következő ezégeknel Aradon:

Altmann Ede Antmann Lajos Baumann B. Belgrader K. és Tra	Berger Izidor Daimel Lajos Dürr Gusztáv Dürr Kocsárd	Duzsek Kerencz Éles Armin Färber Lajos és Testvére	Fejér Gyula Guttman Samu Karátsonyi Antal Lázár Gyula	Lócs E. és Társa Meer Mór és Fia Nagy Farkas Pollak József	Poppé Sándor Preisach Vilmos Prolich István Rothstein Mór	Schlesinger Béla Schwarz M. Schwarz János Stelmitzer N.	Vojtek és Weisz Weiss Dávid Ifj. Weiss Mór
Uj-Arad: Eisele Imre, Theiss Miklós, Zimmer Mátyás.	Buttyán: Klein Márton.	Kis-Jenő: Messer Leopold.	Pankots: Borna Lajos, Buffek Kálmán, Lengyel Sándor, Pavlovics Constantin.	Soborsin: Róth Mór, Ifj. Róth Bernát.			
Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Maurer Gyula.	Csermő: Holländer-Samuel és Fia.	Mária-Radna: Tones Ferencz.	Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.	Uj-Szt.-Anna: Henny Károly.			
Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.	Gurahones: Schwarz Sámuel, Weissberger Sámuel utóda.	Magy.-Pécska: Simberger-Sándor, Turszky Nándor.	Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarz Ferencz.	Világos: Kreftler Vilmos, Wéber János.			

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Az Anich Lajos-utca 17. számú, jó karban lévő, jól jövedelmező bérház, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 859

Egy jóforgalmu depó,

korlátlan engedéllyel, családi viszonyok miatt átadó. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 979

A néhai Kassovitz Fülöp-féle

(Andrássy-tér) üzlethelyiség mai naptól november elsejéig 300 frtért kiadó. Az elegáns berendezés 250 frtért eladó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 2519

Eladó ház.

Egészen új ház, mely még 10 évig adómentes, áll 2 szép nagy szoba, 1 nagy konyha, szép nagy pincze, éléskamra és hozzátartozó mellék-helyiségekkel, igen könnyű feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóban. 963

Ozveggy uri nő,

ki fehérenemű varrással foglalkozik házhöz ajánkozik, esetleg vidékre is. Czim a kiadóban. 1016.

Egy utcza

külön lakház, 3 szoba, konyha, zárt folyosó, hozzátartozó helyiségekkel és vízvezetékekkel kiadó, Fejsze-utca 36. sz. 1010

Napidijas felvétetik

a gázgyári irodában. Magyar és német nyelven írott ajánlatok az igazgatósághoz küldendők. 1008

Lakás kiadó azonnal.

Két szoba, konyha hozzátartozóval Csiky Gergely-utca 18 sz. 1011.

Kiadó lakás.

A Kiss Ernő-utca 3 sz. ház mely áll 3 szoba, fürdő szoba és mellék-helyiségekből, május 1-től kiadó. Értekezhetni az Aradi Ipar és Népbanknál. 1015.

Egy teljesen jó karban levő bicikli 50 frtért eladó az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Nyaraló

Kuvinban, Gyorok mellett, 6 szobából álló lakás butorral, 500□-l termőképessé szőlővel eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Aradon, Fábrián-utca 6. I. emelet, ajtó 3. 977

Ugyes,

tisztességes szobalány kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy kis belterjes gazdaság

falun, megvételre kerestetik. Ára lehet 4—5000 korona, melyből 1000 esetleg 2000 korona azonnal készpénzben kifizetetik. Vevő megkívánja, hogy ház, gyümölcsös és veteményes kertből álljon ez az ingatlan. Ajánlatokat „Gazdaság” jele alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Váradi János

urás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 699

KINTZLER ZOLTÁN

Cronometter műrész és ókszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Végh István

épület és díszmű-bádogos

Aradon, Boros Béni-tér 10. (Nádor-utca sarkán.)

Elvállal mindennemű ornament épület bádogos és templom-tornyok fedését, továbbá vízvezeték munkálatokat, fürdőszobák felszerelését, konyha berendezéseket, u. m. closet és csőrepedés javításokat, úgy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben. 573

Nyomdánk

részére

gép mellé

ügyes

leány,

könyv-

kötészetünben

egy

leány

és egy

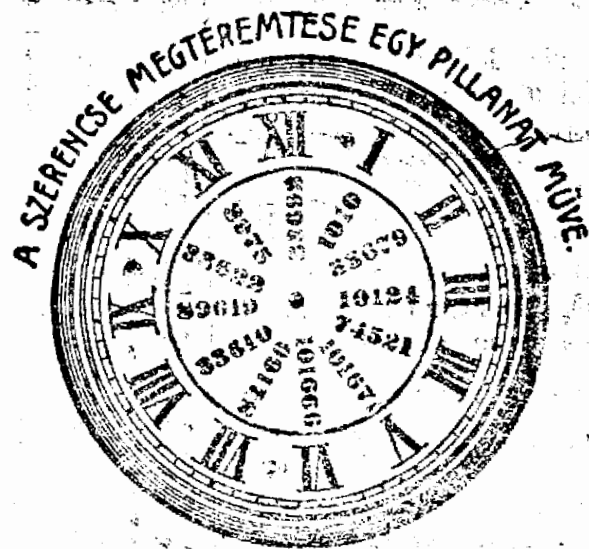
fiu

tanulóul

felvétetik.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelesőlap által, mely ama óra mellett van föltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett szerencseszámok kizárólag 2581

Benkő bankháznál

kaphatók

Budapest, Andrássy-ut 79.

Huzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai: ..

1/6 1.50 K. 1/4 2.— K. 1/2 6.— K. 1/1 12.— K

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket postai csekkkel, tárti cheque utján, tehát

költségmentesen

teljesíthetik.

tás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönsé-
t, hogy hosszú kísérletezés után oly-
an eljárást és eszközzel rendelkezem, hogy
ez megbízhatóság és jótállás mellett
lakások

**teljes féregmentessé tételét
elvállalom.**

esetek mindennemű díszes és egy-
szerűbb

obák, termek stb. festését

egyszerűbbtől a legmagasabb ígé-
rteknek megfelelő legdiszesebb kivitelig
mindennemű mázolásai és fénymázolásai
munkálatokat a legalaposabb kivitelben,
ehető legjutányosabb árak mellett. A
n. é. közönség b. megbízását kérve ki-
váló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő, 409
Arad, Vörösmarty-utca 3. szám
(Hortoka-ház.)

Telephon 364. sz.
gölcsoőbb óra, kerékpár és varrógép
javítóműhely.

Fischer Ferencz és Társa

órák és műszerészek.
Arad, Deák Ferencz-utca 39.
(szemben a Vas-szállóval.)

ajánlják magukat mindennemű
órák javítására 2 évi jótállás
mellett, ugymint kerékpár, var-
rógép, író- és kötőgépek, gra-
fikon, beszélő és zenélő-gépek
javítására, továbbá villany-
szerszámok és telephon berendezé-
ségekre úgy helyben, mint vi-
dekre jutányos árban, pontos
és gyors kivitelben. Nagy rak-
sár varrógép és kerékpár fel-
szerelésekben. 538

Városi és megyei telefon 115.
Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt ve-
leményű és a n. é. közönség szíves figyelmét,
hogy 855

színes bőr különlegességeim a
tavaszi idényre megérkeztek.

rendeléseket a legsikkesebb divat szetint
pontosan eszközölök.

Geelinger M. Andor

úri és női minta czipészete
Arad, Szabadság-tér.
Városi és megyei telefon 115.

Zálogczédulákat,

őrt aranyat, ezüstöt és ékszer-
anyagokat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész
Arad, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

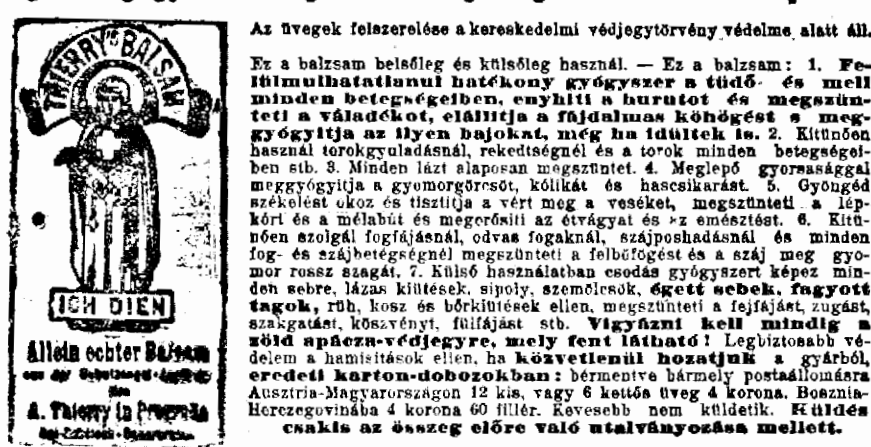
TELEFON 438.

Kérje
ingyen és bérmentve
illusztrált árjegyzékemet,
mely több mint 500 ábrát
tartalmaz
órák, arany-, ezüst-
árakról és zenemű-
eszközökről.
KONRÁD JÁNOS
Óragyáros és kiviteli ház Brűx 276. sz.
(Csehország.) 2721

Egyedül valódi angol
Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálta és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvény védelme alatt áll.
Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használható. — Ez a balzsam: 1. Fe-
lülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő- és mell-
minden betegségekben, enyhíti a hurutot és megszünteti
a váladékot, előlítja a fájdalmas köhögést a meg-
gyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kiválóan
használható torokgyulladásnál, rekedtségű és a torok minden betegségei-
ben stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsasággal
meggyógyítja a gyomorgörget, köhögést és hascsikarást. 5. Gyöngéd
székelt okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lép-
kört és a májat és megerősíti az érvényet és az emésztést. 6. Kiválóan
szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájhigiénés és minden
fog- és szájbetegségnek megszünteti a felbőgést és a száj meg gyor-
mor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyászati képez min-
den sebre, lázas kilitések, szipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott
tagok, ruh, kősz és bőrküritések ellen, megszünteti a fejfájást, zugást,
szakgátást, köszvényi, fülfájást stb. Vigyázzni kell mindig a
szél apécza-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb vé-
delem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzánk a gyárból,
eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaiállomásra
Ausztria-Magyarországon 12 korona, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-
Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetnek. Küldés
csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész Balzsama és Centifolia-kenőcse.

Ez a gyógyszerjében feltörlmulhatatlan két szer sohasem romlik
meg, hanem ellenkezőleg, mentől éregebbek, annál értékesebbekké és
hatékonyabbakká válnak. Sem fagy, sem meleg meg nem ár nekik,
minél fogva minden évszakban használható. Csaknem mindig meghoz-
zák a segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen
sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett
pótszerekhez nyulni, amelyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem
forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, meg-
bízható, a mellett teljesen ártalmatlan, világírű szerhez, melyet min-
den esetre kézen, minden családban készletben kell tartani. Ahol
nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni,
ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry Schutzengel-Apotheke in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapestten Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél
és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2712—II.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET
használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arczisztatlanságot. Massazs-
hoz használva eltünttet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek színes védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessenék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 42
Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.
Kapható Aradon az összes gyógyszertárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fedor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi
Antal, Cs.-Pálotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Árpád, Eöken: Ifj. Pekker István,
Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István,
Győrökon: Masznik Daniel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevényen: Schögl Pál, Kun-
agótán: Fojos Lajos, Kurthácon: Hackenberger László, Medgyessyháza: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsbáza: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzócsa Adam, Nagy-Zerindon: Vály Géz, Ó-Pécskán: Rokszin János, Pankótán:
Pesevitz Gusztáv, Pityarocson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsiban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszer-tárakban.

Barna Kálmán

festészeti műterme
Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.
Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet
terén előforduló bármely munkák
elkészítését, nevezetesen:
templomok, termek, kastélyok,
stb. belső díszítését.
Szent képeknek, valamint egész
oltároknak előállítását, arczkép, táj-
és genreképek művészi kivitelben
való megfestését. 538

Vázlatok és költségvetésekkiváratra
készíttetnek.

3 nap alatt meggyógyul

a hűgyesélfolyás — ha több éves is — sza-
badalmazott tanulmányom által, mely több
évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bé-
celi közkórházban s a párisi Hopital-Mydl-
ben vérbajbetegségek osztályán általános
használatban van. Tehetetlenség és éjjeli
magömlés meggyógyítására is feltétlenül
biztos. Étrend, foglalkozás változtatás nél-
kül otthon titokban használható, haszná-
lati utasítással 10 frt, utánvétellel, vagy az
összeg előre küldése mellett.
Dr. Tóth Ödön 681
Budapest, VIII. József-körút 53.

Tóth János

épület-, bútort- és portál-asztalos
Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli
és vidéki közönségnek minden az
asztalos szakmába vágó mun-
kák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai
berendezések elkészítésére
száraz anyagból.

Háló-, étterem-, úri-szobák
és terem-berendezéseket bár-
mely stylusban, adott rajz vagy
általam készített rajz szerint a leg-
jutányosabb árak mellett, pontos
és szolid kivitelben. 488
Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

4—1903 m. g. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a városi
legelőkre bocsátandó szarvasmar-
hák és lovak után eső legeltetési
és pásztordíjak folyó évi április hó
27., 28., 29., 30. és május hó 1.,
2., 3., 4., 5., 6. és 7. napjain a vá-
rosi pénztárba befizetendők.
A díjak lefizetésekor a pénz-
tári hivatal kiszolgáltatja a legeltet-
ési jegyeket, amelyekkel a szarvas-
marhák és lovak a legelőre bocsá-
tásra kitűzött napokon a legelőkre
bocsáthatók.
A legelőre bocsátás idejét folyó
évi május hó 11. és 12. napjaira
tűzzük ki.
Arad sz. kir. városi mezőgazda-
sági bizottságának 1903. évi ápri-
lis hó 25-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos, s. k.
gazdasági tanácsnok.

Legjobb minőségű

Butorokat

készleiben tart és jutányos ár mellett ajánl

Varga József

asztalos mester, Arad, Kápolna-utca 6/b. szám. 467

Az előnyös bevásárlásnak legújabb meglepetésére

talál a n. é. közönség Forray- és Rákóczy-utca sarkán, Kristófy-féle házában. Szállási Aladár által ujonnan berendezett rövid-, rövid- és játék-árú kereskedésében. Hol eretien-, kanavász-, vászon áruban, u. m. színes pamutban, harisnyákban, szalagokban, dohányzó-szerekben, pénztárcákban és kézimunkához szükséges cikkekben dus, gazdag raktár tartatik. Különösen ajánlja jóhírnevű

gép-harisnya kötődjét,

melyet Aradon még nem létezett kötőgépekkel szerelt fel, hol új harisnyák kötését és fejelését, kesztyűk-, kamáslik-, alsósoknyák-, alsóingek és minden a kötőde szakmába vágó javításokat jutányos árban elkészíték. 335

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gumikat és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(esemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pottom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árák 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű gumimicsövek 3 koronától feljebb. Fejtdőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtatnak.

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos

Aradon, Csernovics Péter-utca 16.

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 813

Vidéki megrendelések pontosan eszközötteknek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

ad. 701—1908.

Hirdetmény.

Werner és Kohut aradi cég a Hajó-utca 1. sz. a telken egy bór-szárító telep felállíthatása iránt telepengedélyért folyamodván, az 1884. XVII. t. cz. 27. szakasza értelmében a telep helyszíni tárgyalására a f. évi április hó 24. ének d. u. 5 órája helyett újabb határidőül f. évi május hó 2-ikának d. u. 5 óráját kitűzöm, amelyre az érdekeltek ez uton is meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszíni és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi május hó 2-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek irásban ugyanott, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély az idézett törvény 80. szakasza rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1903. évi április hó 22.

Sarlót, főkapitány.

Hangjegyek

árfjegyzékek

Zongora

Harmonium

Hegedű

Cello

Ozitera

Kamarazene

Zenekarra

Guitarre

Dalok

Humoristikus dalok

Kar

Kettős, hármas

Tanulmányművek**ingyen**

és bérmentve

OTTO MAASS 315

hangjegyekereskedése és kiadóhivatala

WIEN, VI/2. Mariahilferstrasse 91.

9101—1908.

Hirdetmény.

A marosvizi halászati társulat a tilalmazási időszakot márczius hó 15-től június hó 15-ig terjesztette ki. Midőn ezt közhírré tesszük, figyelmeztetjük a halászatot foglalkozókat, hogy a tilalmi időszak megnevezése esetén az 1888. XIX. t. cz. 62. § a alapján fogunk eljárni.

Arad, 1903. évi márczius hó 14-én.

A városi tanács.

Posta cím: Müller J. és fia Arad.

Csipkefüggönyök tisztítása!

Tisztelettel értesítjük a n. é. hölgyközönséget, miszerint a kor igényeinek megfelelőleg

csipkefüggönyök tisztításához

egy modern gőz

simitó-gépet

szereztünk be, miáltal a függönyráma feszítés (spanolás) elmarad, tehát a feszítés (spanolás) által előforduló szélék kiszakadása ki van zárva s a függönyök teljesen új kinézetet nyernek, mintha az üzletből ujonnan kerülne ki. Mindennemű férfi-, női- és gyermekruhák, napernyők, keztyűk, nyakkendők, stb. stb.

vegyileg tisztíttatnak

Müller J. és Fia

kelme-festő és vegy-tisztító intézetében

Aradon,

Asztalos Sándor-utca 2—3. — Forray-utca 4. sz.

Gyár: Halász-utca 29—30.

Posta cím: Müller J. és fia Arad.

Szépítsd arczodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsza és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Máttyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vottek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vottek és Weiss odrguista uraknál.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközötteknek.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközötteknek.

VAGYON. Számadási főzárlat 1902. évről.

TEHER.

	Kor.	f.	Kor.	f.		Kor.	f.	Kor.	f.
1. Vasutépítés:			21051400		1. Társasági tőke:				
2. Vasutkiegészítés és beruházások:	7020073	97			Törzsrészesvények	12320000			
" " " " a tartalékalapból	800000		7820073	97	Elsősébségi részesvények	12946600			
3. Pénztárak készlete:			67758	13	Leírt és beváltott elsőbbségi részesvények...	244800		25511400	
4. Különféle anyagkészletek:			833186	63	2. Vasutkiegészítésre és beruházásokra alkotott tartalékalap:			800000	
5. Értékpapírok: Alföldi első gazdasági vasut részvényekben			100400		3. Építésekre fordított üzleti feleslegek:			1845212	42
6. Leírt elsőbbségi részesvények:			65800		4. Üzleti tartalékalap:			522031	68
7. Biztosíték-értékpapírok:			227466	92	5. Iparvállalatok értékesítkenési tartalékalapja:			674900	
8. Nyugdíj-alap vagyona:			2514	18	6. Biztosítékek:			227466	92
Társulati részesvényekben...	945000		1328985	54	7. Nyugdíjbevételek:			1865699	18
Ingatlanban	382545	54			8. Különféle segélyalapok vagyona:			2514	18
Társulati élvezeti jegyekben...	1440				9. Különféle hitelezők:			2097376	91
9. Különféle segélyalapok vagyona:			2514	18	10. Nyer. és veaszt. számla 1901. évről áthozott tartaléka:	45740	86		
0. Különféle tartozók:			1778057	72	1902. évi üzleti felesleg:	1434758	19	1480499	03
1. Magánvagyon: Iparvállalatok és vasutak, ezek tartozékai, ingatlanok és ingók			1751457	23					
			35027100	32				35027100	32

Arad, 1902. december hó 31-én.

M. kir. Allamv. budapest-jobbparti üzletv.

8854-1903. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Győr állomásán levő pályavendéglő bérletére 1903. évi október hó 1 től számítandó öt évi időtartamra, azaz 1908. évi szeptember hó 30 ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az egy korona bélyeggel és Ajánlat a magy. kir. államvasutak Győr állomásán levő vendéglői üzletnek bérletére a 8854. számhoz felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok 1903. évi május hó 2-án déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához (Budapest, Külső kerepesi-ut 8. ház, I. em. 81. ajtó) posta útján, térít-vévény mellett, nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 800, azaz Hatszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi május hó 1-ének déli 12 órájáig leendő. Takarékbetét bánatpénzképen nem tehető le.

Értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

A bánatpénz letételéről szóló pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Külső-kerepesi-ut 8. ház, I. emelet 83. ajtó) vagy a budapest-jobbparti (keleti pályaudvar), győri és szabadkai forgalmifőnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak. A m. kir. államvasutak fenn tartarják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhassanak.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős lakásul szolgáló 3 szoba, konyha és mellékhelyiségek, továbbá a vendéglő tartozékát képező, a teherpályaudvaron levő csarda-épületben található étkező szoba, italmérő és konyha, valamint az I-II. oszt. étterem fűtéséről és világításáról bérlő maga tartozik gondoskodni, míg ellenben a III. osztályú váró és étterem fűtése és világítása felerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Budapest, 1903. évi márczius hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság: Purgly János s. k. Vásárhelyi Béla s. k.

A könyvelésért: Révész Adolf s. k.

Jelen számadási főzárlatot a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1903. április hó 21-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Dániel Endre s. k. Heinrich Sándor s. k. dr. Tötössy Géza s. k. elnök.

TARTOZIK. Üzleti számla 1902. évről.

KÖVETEL.

Kiadások:	Kor.	f.	Kor.	f.	Bevételek:	Kor.	f.	Kor.	f.
1. Igazgatási szolgálat...	331510	33			1. Vasutüzleti és egyéb bevételek			3597778	71
2. Pályafentartási szolgálat	410211	65							
3. Forgalmi- és kereskedelmi szolgálat	448788	65							
4. Villamvilágítás	9623	54							
5. Vontatás- és műhely szolgálat	633618	72							
6. Anyag- és leltár kezelési szolgálat	5137	99							
7. Közös pályaudvarok üzletvitel	146625	60							
8. Tulajdonkép nem vasutüzemi és rendkívüli kiadások	177504	04	2163020	52					
1902. évi üzleti felesleg			1434758	19					
								3597778	71

Arad, 1902. december hó 31-én.

Aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság: Purgly János s. k. Vásárhelyi Béla s. k.

A könyvelésért: Révész Adolf s. k.

Jelen üzleti számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1903. április hó 21-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Dániel Endre s. k. Heinrich Sándor s. k. dr. Tötössy Géza s. k. elnök.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottságának jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk a tisztelt Közgyűlésnek tudomására hozni, hogy a kereskedelmi törvény 195. § a és a társulati alapszabályok 38. §-a értelmében a társulat ügykezelését a lefolyt 1902. évben több ízben megvizsgáltuk és úgy ennek törvény- és alapszabályszerű helyességéről, a pénztári értékek rendbenlétéről, valamint a könyvvezetőség pontosságáról magunknak mindannyiszor megnyugtató tudomást szereztünk.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1902. évi mérleget, illetőleg számadási főzárlatot és üzleti számlát behatóan megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy azok az üzleti könyvekkel és a nekünk előterjesztett leltári kimutatásokkal megegyeznek és úgy a kereskedelmi elveknél, mint a törvény követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

A fentebbiek alapján van szerencsénk az igazgatóságnak az 1902. évi 1,434758 kor. 19 fill. tiszta nyeresmény, valamint az 1901. évi tiszta nyeresményből fennmaradt és új számlára átvitt 45740 kor. 86 fill. összeg hováfordítása tárgyában beterjesztett indítványát a t. Közgyűlésnek elfogadás végett ajánlani.

Végre kérjük a t. Közgyűlést, hogy az 1902. üzletétet illetőleg úgy az igazgatóság, mint a tisztelettel alulírott bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1903. évi április hó 21-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak felügyelő-bizottsága:

Dániel Endre s. k. Heinrich Sándor s. k. dr. Tötössy Géza s. k. elnök.

Építési szándékozók figyelmébe!

Vollák József és Társa

Építési vállalkozók, építési iroda és tatalap

Arad, Radnai-ut 6. szám.

Városi és megyei telefon 65.

Elvállalunk mindennemű

kőműves munkát,

ugy mint bérházak, magán épületek, nyaralók, stb. felépítését, bár mely stíl szerint; helyben és vidéken; továbbá amerikai és más rendszerű jégvermek, elevátorok, magtárak, istállók, stb. felépítését és szakszerű berendezését, valamint régi épületek Atalakítását, új homlokzatok készítését és homlokzatok beszinezését, nedves falak szárazzá tételét stb.

Czementmunkákat, ugymint: czementburkolatokat, beton alapok, lépcsők, boltzatok, czement-jászlok és itatóvájuk, beton csatornák, aknák, stb. készítését.

Ács munkákat, ugymint: fedelek és fedélszerkezetek, pajták, színek és egyéb gazdasági férőhelyek készítését több évi jótállás mellett.

Facement fedelek készítését a legjutányosabb áron.

Elvállaljuk továbbá mindennemű Rabcz-munkák szakszerű elkészítését.

Épületek felmérését és becslését gyorsan és pontosan eszközöljük.

Költségvetéseket kívánatra ingyen szolgálunk.

Eddigi ügyfeleink bizalmaért köszönetet mondva, kérjük azt irányunkban a jövőre nézve is fenntartani.

Kiváló tisztelettel

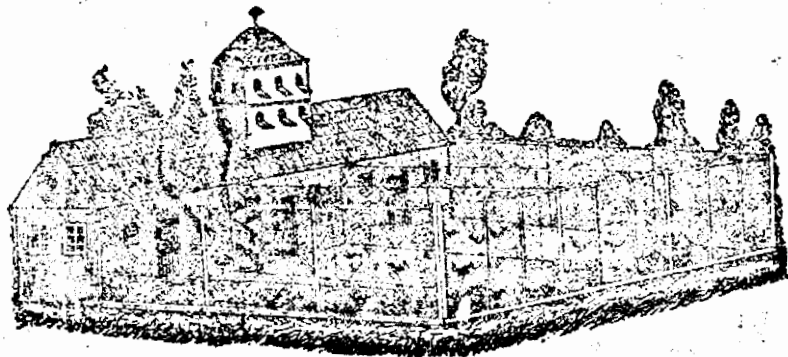
Vollák József és Társa.

198

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és aczélsodrony ágybetétkészítő

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, ugymint: **réz, vas és czinezett sodronyszövetek,** melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszintén

271

Bacher-féle szelelő rostához való sziták.

Készíték alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukvarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok és kőszán áthányó rosták vas-kerettel építészeti, bánya és kertészeti czélokra. Pincze és magtárablakokhoz rostélyok. — Szikrafogók mozdony és gyári kéményekre. — Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és faállványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle szőr-, vas-, réz- és selyem-sziták, dohány-dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészíttetnek.

Levitter Jenő

szobrász

Aradon, Pöltenberg Ernő-utca 20. szám.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki épület és butor-asztalos uraknak, ugyszintén a n. ó. közönségnek b. tudomására hozni, hogy egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

szobrász műtermet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát izléses és stilszerű kivitelben. — Több évi tapasztalatom folytán azor helyzetben vagyok, hogy n. b. megrendelőim igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Levitter Jenő, szobrász.

637

Reich Ignác

szobrász

Arad, Deák Ferencz-utca 23. szám.

Készít mindennemű és stilyű

szobrászati munkákat

szakszerű, tiszta, izléses kivitelben.

646

Butor-, épület-, templomi faragványokat, dísz tárgyakat és öntvény-mintákat a legfinomabb kivitelben, jutányos áron.

Vidéki rendeléseket pontosan eszközöl.**TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS**

vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára

ARAD, Templom- és Kölcsey-utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katona-, tűzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház

berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok,

kávéház és vendéglők részére.

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —

Kitűnő vasmunka!**Finom fényezés!**

278

Pontos szállítás!

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhető.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

A legmegbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI**kötszerek.****LEGOLCSÓBB ÁRAKI****VOJTEK ÉS WEISZ**

drogueria és parfümeria nagykereskedése ARADON.

345

NEUMANN M. férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe
ARADON,

csász. és kir. udvari szállító

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

Sziveskedjék megtekinteni
a **Porter-féle** legújabb
Tavaszi Czipőket!

Ezen czipők fölülmulhatatlanok forma, szabás, könnyűség és tartósság tekintetében. Czipőválasztékot szivesen házba is küld Porter Vilmos Nagy Aruháza a **Szabadság-téren**. A **324.** számú telefon szives igénybevételét ajánljuk a tisztelt közönségnek.

STERN M. A. Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.